ATEITIS

9

1918 LAISVĖS KOVOS METAI 1968

ATEITIS **LIETUVIŲ KATALIKIŠKOJO JAUNIMO ŽURNALAS**
eina nuo 1911 m.

1968 metai lapkritis Nr. 9

Šiame numeryje:

Vox Populi 250
Komentarai 251
Jaunas ateitininkas šių dienų gyvenime 252
Jaunimo santykiai su vyresniaisiais 254
(Dvi dr. J. Pikūno temos, nagrinėtos Dainavoje)
Apie veikimą "dėl veikimo" (pašnekesys su A. Razgaičiu — G. Juozapavičiūtė 255
Ateitininkas ir skaityba (dr. V. Skrupskelytės tema) 259
Lietuvių literatūros klasikai: Lazdynų Pelėda 260
Motulė paviliojo — Lazdynų Pelėda 261
Skrenda miškų vanagai — Petras Lapas 262
Apie ateitininkų spaudą — A. Sabalis 265
Mindaugo medžioklė Rusenėje — V. Vebraitė 267
Simpozijumas apie revoliucijas — Gabija 269
Žiūronai 270
Ateities Spinduliai — jaunučių skyrius
Įspūdžiai apie "Grandinėlę" — J. Krokytė 274
Kodėl svarbi tautinių šokių šventė? — D. Sušinskaitė 274
Kaip aš įsivaizduoju Lietuvą — Paulius Laukaitis 275
Mūsų sodelis — Kristina Sabalytė 276
Beržas — Alina Prasauskaitė 276
Mėgiamiausias darbas — Rūta Klimaitė 276
Vikrė — Jonūnė Girniūtė 277
Ateitininkų elito grupė — Petras Gražulis 277
Berniokas ir velnias (pasaka) 278
Galvosūkis 280
Kreivos šypsenos ..... viršelio 3 psl.

Viršelis — Rudens paukščiai. Vyt. Maželio nuotrauka. 249, 257 ir 258 psl. nuotraukos iš SAS stovyklos — Ged. Naujokaičio. 262 ir 264 psl. iliustracijos — Jono Mato.

REDAKCIJA: vyriausias redaktorius — **Antanas Sabalis**; reportažas — **Kęstutis Čižiūnas**; jaunesniųjų moksleivių skyrius — **Gintarė Ivaškienė**; nariai — **Gabija Juozapavičiūtė, Vincė Juškaitė, Petras Sandanavičius, Raimundas Šilkaitis.** Redakcijos adresas: ATEITIS, 80-23 85th Drive, Woodhaven, New York 11421.

ATEITIS yra Moksleivių Ateitininkų Sąjungos leidinys. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje $5.00, susipažinimui prenumerata $3.00, garbės prenumerata $10.00; visur kitur laisvajame pasaulyje $3.00.

Administratorius: Kazys Vainius — ATEITIS, 64-09 56th Road, Maspeth, New York 11378.

Spaudos darbus atlieka Tėvų Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

ATEITIS — The Lithuanian Catholic Youth Magazine
Published monthly, except July and August by the Lithuanian Catholic Youth Association. Yearly subscription in US and Canada $5.00. Single copy 50 cents. Entered as second class matter and second class postage paid at the Flushing, New York Post Office.

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

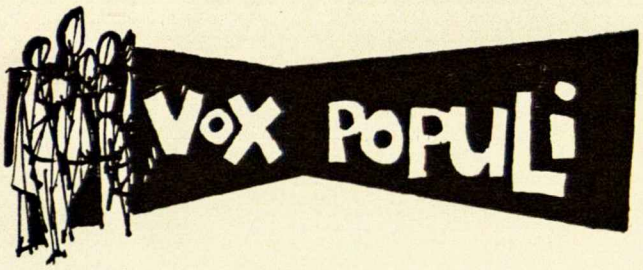

Mieli pasišventėliai
"Ateities" redakcijos kolektyve!

Dabarties laikų žodžiais Bažnyčia moko mus "būti atviriems". Nežinojau, kad taip sunku iki mėginau šį laišką rašyti.

Noras kilo Jums visiems padėkoti už tokį puikų leidinį. Bet kažkas viduj kužda: kas tavo penkių centų prašė? Apsiėjo be tavo komentarų trisdešimt metų, apsieis ir toliau. Prisipažįstu, kad tai bailystė. O šie laikai, ne bailiams.

Metus rinkau "Ateitį". Net ir prenumeratą, kaip "padorus lietuvis", atviruko skatinamas, sumokėjau. Pastebėjau tik, kad įdomiai laužyta.

Šiandien, tvankiai dienai esant, ištraukėm paežerėn. Ir nuobodulį vaikyti, netyčia pasiėmiau krūvą "Ateičių".

Sukrėtė.

Tas žurnalas gyvas!

Jis auga prieš pat akis. Visko jame radau. Taiklių minčių vedamuosiuose. Rimtesnių studijų. Ištraukų literatūros. Poezijos. Recenzijų. Veiklos apybraižų. Visokiausių mėginimų ir pasisakymų. Net galvosūkių ir nuoširdaus humoro.

Skaičiau viską, beveik iš eilės. Ir tas kaleidoskopiškas vaizdas man priminė kadaise matytą vitražą, vaizduojantį Bažnyčios, žmonių kolektyvo, visokiariopą veiklą. Ten būta ir daktarų, ir vienuolių, ir batsiuvių, ir biznierių, žodžiu — skerspiūvis žmonijos. Kiekvienas bedaraąs, ką išmanąs. O Dievo Dvasia, lyg mielės.

Šis "Ateities" vaizdas drąsina ir mane; skatina prie dirbančiųjų. Už tai, gilus ačiū.

Jūsų Kristuje,

Aug. Tijūnėlis
Čikaga, Ill.

•

Dėkojame už komplimentus, nors prisipažįstame, kad nevisada pasiseka "pagyvinti" žurnalą taip, kaip iš tikro reikėtų; gi kuomet tai pavyksta — tai yra todėl, kad už mūsų pečių stovi tikrai gyvas ir dinamiškas jaunimas. Džiugu, kad pradedama tai pastebėti. — **Red.**

Mielas p. Sabali,

Tikrai buvo labai gražus mostas iš "ATEITIES" žurnalo redakcijos, kai įdėjote Cicero "Ateities" krepšininkus, geriau sakant, jų nuotrauką ant Jūsų redaguojamo žurnalo viršelio (Nr. 7).

Šie vyrai buvo seniai to verti. Daug metų jie gynė Cicero moksleivių ateitininkų kuopos spalvas, savaime aišku, kartais ir visos ateitininkijos reikalus.

Šiuo metu visi tie septyni vyrai yra baigę gimnaziją, studijuoja įvairiuose Amerikos universitetuose, vienas U. S. armijoje. Jie buvo labai laimingi, matydami savo veidus ant Jūsų redaguojamo žurnalo viršelio.

Cicero "Ateitis" ir toliau nemiega. Jaunučiai, jų apie 14, kas antradienį susirenka praktikai Šv. Antano par. salėje. Juos treniruoja studentas A. Tauginas. Taip pat nuolat lavinasi ir kitokio amžiaus krepšininkai.

Sveikinimai ATEITIES redakcijai ir visiems moksleiviams ateitininkams nuo Cicero "Ateities" sportininkų.

Jūsų

A. Tauginas

•

Ačiū už sveikinimus ir linkėjimus redakcijai. Labai norėjome pažymėti šių kilnių vyrų vardus ir pavardes, bet negavome jų. Malonėkite jas mums atsiųsti ir parašyti, ką jie studijuoja. Beje, ar nevertėtų Čikagai ir Torontui pradėti organizuoti moksleivių ateitininkų krepšinio lygą? Vyresnieji ateitininkai sportininkai turėtų tuo susirūpinti, ypač Rytuose, nes jaunimo yra. — **Red.**

•

Gerbiamas Ponas Sabali,

nerandu žodžių, kuriais įstengčiau išreikšti savo dėkingumą, už Tamstos tokį puikų, giliai išjaustą atsakymą daktarei D. Bieliauskienei.

Labai skaudu, kad jauna, lietuvė daktarė yra visiškai pasimetusi vertybių gradacijoje. Net nejauku, kad, ir mediciną studijuojantiems, profesoriai praplauna smegenis.

Reiškiu didžią pagarbą ir dėkingumą,

Sofija Staniškienė
Detroit, Mich.

•

Siūlome visiems paskaityti ATEITIES 7 nr. "Ex Libris" skyrių; ten, mūsų nuomone, yra labai įdomus "trečiosios" generacijos atsakymas, kodėl "antroji" generacija taip galvoja . . . — **Red.**

DAINAVOS ŽIEMOS KURSAI

Pirmas dalykas — kursai bus! Prisimenant pereitų metų kursų pasisekimą, šiemet jie vėl planuojami toli iš anksto. Kursų pravedimo technika bus panaši; taip pat bus reikalaujama kuopų globėjų ir valdybų vykdoma kursantų atranka.

Tačiau bus ir naujų dalykų: pasirodys eilė naujų vadovų ir paskaitininkų, diskusijų temos bus perorganizuojamos ir papildytos, visa eilė naujų klausimų, pagrindinių definicijų ir diskusijų, atrodo, bus pridėta prie ankstyvesnės programos. Pramatoma akcentuoti Kultūrų, nihilizmo bei kitų sąjūdžių nagrinėjimą. Kiek girdėti, kursų vadovai tuo reikalu jau tariasi ir ruošiasi.

Moksleiviai į šiuos kursus veržte veržiasi, ir bijoma, kad nevisi ten galės patekti, nes dalyvių skaičius jau iš anksto apribotas. Prašome visus, kurie nori ten patekti, skubiai registruotis ir kreiptis į valdybas bei kursų globėjus.

Visiems mūsų draugams, — kurie rūpinasi ateitininkiškųjų kadrų auginimu ir vadų prieaugliu, — pranešame, kad šie kursai yra tikrai įdomi mūsų naujosios darbo metodikos dalis, kuri duoda daug vilčių, jog mūsų kadrų auginimas pagaliau įgauna reikiamą dinamizmą.

●

"ATEITININKŲ JĖGA"

Turime konkretų pasiūlymą, kaip atlikti didelį mūsų visuomenės opinijos formavimo uždavinį. Tiesa, kaip ir kiti panašūs uždaviniai, jis nėra lengvas, tačiau globėjams ir valdyboms parodžius pakankamą dėmesį, šis darbas gali tapti ateitininkų jėga spausdinto žodžio srityje. Reikalas gi visai paprastas: Moksleivių Ateitininkų Sąjunga išrenka ir pasiūlo tris vertingiausias knygas sekantiems metams. Kuopos šias knygas perka "in corpore", t. y. visa kuopa. Jei kuris narys neturi pinigų, vietos tėvų komitetas tokiems padeda. Tokiu būdu galime suorganizuoti lietuviškų knygų skaitymo klubą, kurio tiražas būtų apie 1000 skaitytojų. Sekančiasi metais trys knygos atneštų pelną leidėjams, jeigu "pateks ant ateitininkų sąrašo". Tai savaime padarytų didelę įtaką, kokios knygos ateityje bus rašomos ir leidžiamos. O tai jau yra gyvenimo formavimas labai konkrečia forma.

●

AMERIKIEČIŲ MOKYMO SISTEMOS ŽLUGIMAS

Jau kuris laikas stebime amerikiečių mokyklų sistemą ir jos negalavimus. Lietuvoje turėjome "auklėjimo" sistemą, čia tokios nėra. Apie tai yra buvę kartų - generacijų ginčai bei diskusijos. Daug tuo reikalu yra prikalbėta, vienok turbūt visi sutiksime, kad amerikiečių mokyklos daugiau moko ir mažiau auklėja, negu kituose kraštuose (kad ir nepriklausomoje Lietuvoje). Šiuo klausimu besirūpindami (nes mūsų moksleiviai JAV šioje sistemoje turi gyventi), esame bandę atkreipti dėmesį ATEITIES 1967 m. 5 nr. ("Man neramu") bei kitais atvejais.

Šiuo metu pasirodė pirmieji sistemos negalavimai: šias eilutes berašant, New Yorko miesto vienas milijonas viešųjų mokyklų vaikų mokslo dar nepradėjo. Priežastis — mokytojų streikas. Mokytojai streikuoja ne dėl algų, darbo sąlygų ar metodikos, bet todėl, kad kelių mokyklų komitetas pasisakė prieš vaikų indoktrinavimą tam tikra kryptimi. Taigi, pasirodo, kad mokytojai, kurie New Yorke visą laiką aiškino, kad jie "tik moko", —turi ir savo pasaulėžiūrą ir ideologiją. Tol, kol jų idėjos buvo praleidžiamos skelbti mokyklose, jie aiškino, kad jokios pa saulėžiūros nereikia, bet kai (ypač juodukai nacionalistai), jų užmačias suprato, — tuojau visas milijonas vaikų neteko mokymo apskritai. Taigi sistema, kuri tik moko, bet neauklėja, jau rodo savo pražūties ženklus...

Jaunas ateitininkas šių dienų gyvenime

(Pagal dr. J. Pikūno paskaitą Dainavoje)

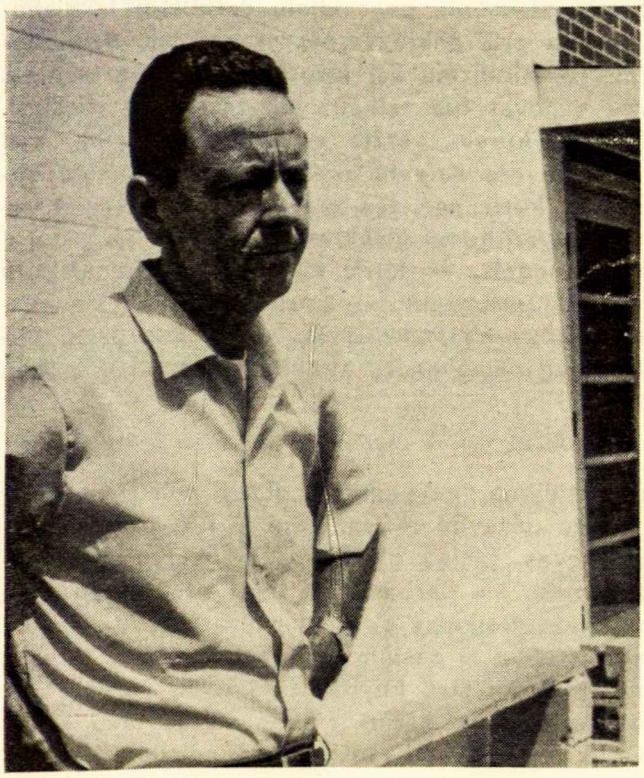

Ateitininkų Federacijos Vadas, dr. J. Pikūnas Dainavoje T. G. Kijausko nuotr.

Kiekviena tauta trokšta tautinės laisvės. Pažiūrėkime į Afriką: kiek ten daug atsiranda naujų tautų, kurios nerimauja, trokšdamos laisvai įsikurti savo valstybes. Lietuviai nesiskiria savo troškimu atgauti tautinę laisvę. Kaip ir kiekvienoje tautoje ir Lietuvos inteligentija I Pasaulinio Karo metu buvo nukrypusi. Ji buvo lengvai patraukiama kairiųjų idėjų — socializmo, komunizmo. Tuo pačiu metu, kai Lietuvos inteligentija krypo kairėn, pradėjo augti ateitininkija. Ji augo ir stiprėjo, uždegta naujo šūkio "Visa atnaujinti Kristuje!" Taip susidarė krikščioniškasis elitas, kuris vedė kovą už krikščionybę nepriklausomybės laikotarpyje. Ateitininkija nepriklausomybės laikais turėjo aiškų uždavinį — kovoti prieš į Lietuvą slenkančias kairiųjų idėjas.

Pasirodo paradoksas su dabartimi. Lietuva trokšta laisvės dabar dar daugiau, nes ją buvo mačiusi ir išgyvenusi nepriklausomybės laikais. Taip pat randasi gana aiškus uždavinys šiame moderniame komplikuotame pasaulyje. Turi būti sudėtos visų pastangos išsaugoti jaunimą nuo šių dienų pavojų: materializmo, visiško "anglicizmo", masinės kultūros primityvių formų (kurios yra be gilių įsitikinimų, o daugiau mados reikalas), nuo "brain washing", kuris pamažu vykdomas, naudojantis masinėmis komunikacijomis. Štai kur randasi visų mūsų uždaviniai.

Mes dabar gyvenam ne Lietuvoje, o Amerikoje; čia ir mūsų misija. Rasių skirtumai, masinis nukrikščionėjimas — rodo mirštančią kultūrą. Čia ateitininkai turi pasisavint Kristų ir plėsti jo dvasią į visą aplinką, su kuria jie susiduria. Reikia pilno angažavimosi Kristui ir entuziastingo idealų pamėgimo. Ateitininkų ideologija yra tinkamiausia jaunimui, jeigu jis tik imtųsi noro ir iniciatyvos su ja susipažinti, ją pamėgti. Dėl jos tikrai yra verta kovoti.

Gyvename masinėje kultūroje. Iš masės sunku išsiskirti. Parodymas noro būti kuo kitu, išsiskirti, veda į gerą kelią — veda į individualumą, į asmenybės ugdymą. Šiam individo ugdymui laisvė yra kliūtis, nes laisvėje pasireiškia žmogaus prigimtis. Laisvės vardu žmogus daro ką nori, sau pataikauja. Tai yra pats lengviausias kelias. Šį kelią seka masė. Reikia atsiminti, kad ne viskas žmogaus prigimtyje yra gera, ne viskas masėje yra gera, ir ne visada lengva pasirinkti idealą. Jei yra idealui meilės jausmas, tada idealas tampa darbais. Palinkimo į idealą neužtenka, reikia įgyvendinimo. Yra lietuviškas posakis — "Gerais norais ir pragaras grįstas"... Ateitininkams yra duotos priemonės įgyvendinti idealus visuomeniškumo principe, tik pirmiausia reikia pažinti ir suprasti ideologiją. Tik tada ji gali virsti realybe.

*

DISKUSIJŲ IŠVADOS:

TEMA: KOKS YRA RYŠYS TARP BUVUSIOS SĖKMINGOS AT-KU MISIJOS PRAEITY IR DABARTINIŲ GALIMYBIŲ PADARYTI AT-KŲ MISIJĄ VEIKSMINGA?

1. Kokie pavojai gresia Lietuvių Jaunimui JAV?

Jaunuolis susideda iš keturių pagrindinių kategorijų: jis yra individas, katalikas, lietuvis ir gal būt ateitininkas. Pavojai gresia kiekvienoje kategorijoje. Jam gresia nutautėjimas per vedybas, draugų pasirinkimą ir nesidomėjimą savo tauta. Jam gresia tikėjimo praradimas ir materializmas. Jam gresia pametimas tos individualybės, kuria jis buvo sukurtas, nes jis gali pradėti perdaug

sekti kitus ir žiūrėti visuomenės nuomonės. Šiandien žmonės perdaug gyvena atsižvelgiant į kitų nuomonę. Labai dažnai yra girdėtas klausimas: "Ką kiti pagalvos?".

2. Kokie turėtų būti svarbiausi at-ko uždaviniai?

Jaunam ateitininkui pirmiausia reikia "laisvės nuo nežinojimo". Štai jo pagrindinis dabartinis uždavinys. Taip pat, jis turėtų stengtis suprasti at-kų ideologiją ir pagal ją veikti. Kaip lietuvis, jis turi bandyti išlikti lietuviu ir kataliku.

3. Kokios gali būti priemonės tiems uždaviniams įvykdyti?

Lietuvybės išlaikymui svarbiausia yra **bendravimas.** Bendravimas su kitais lietuviais suvažiavimuose, organizacijose, stovyklose, kursuose bei šokiuose ir skaitymas lietuviškos spaudos, tuo pačiu bendraujant **mintimis.** Dalyvavimas lietuviškose parapijose ir įsigilinimas į Mišių auką kartu palaiko ir lietuvybę ir katalikiškumą. Jauno ateitininko uždaviniui įvykdyti svarbiausia yra susipažinti su organizacijos ideologija, suprasti ko ji iš asmens reikalauja ir bandyti ją įgyvendinti. Jeigu jis pasidarys geras ateitininkas, jis savaime bus ir geras katalikas, lietuvis ir individas.

4. Kokios įtakos apsunkina katalikišką apsisprendimą Amerikoje?

Materializmas ir pažadai lengvojo, laisvojo gyvenimo Amerikoje, kuris pataikauja žmogaus norams ir kuris prižada panaikinti visus sunkumus, tuo pačiu padarydamas tikėjimą į Dievą nebereikalingu.

5. Kodėl "Tos idėjos miršta dėl kurių niekas nebemiršta?"

Idėjos miršta kaip tik dėl to, kad niekas dėl jų "nebemiršta": nėra žmonių, kurie dėl tos idėjos aukotųsi. Pavyzdžiui, jeigu ateitininkai neturėtų žmonių, kurie dėl at-kų idėjos aukojasi savo laiku, savo darbu, savo pinigu, — jie taip pat mirtų, nes nebebūtų išlaikyta idėja. Atrodo, kad mažėja pasiaukojimo jausmas. Jį perima materializmu pagrįsta savimeilė ir savęs tenkinimas.

Moksleiviai ateitininkai su savo vadovais Kennebunkporto stovyklos metu. A. Juzaičio nuotr.

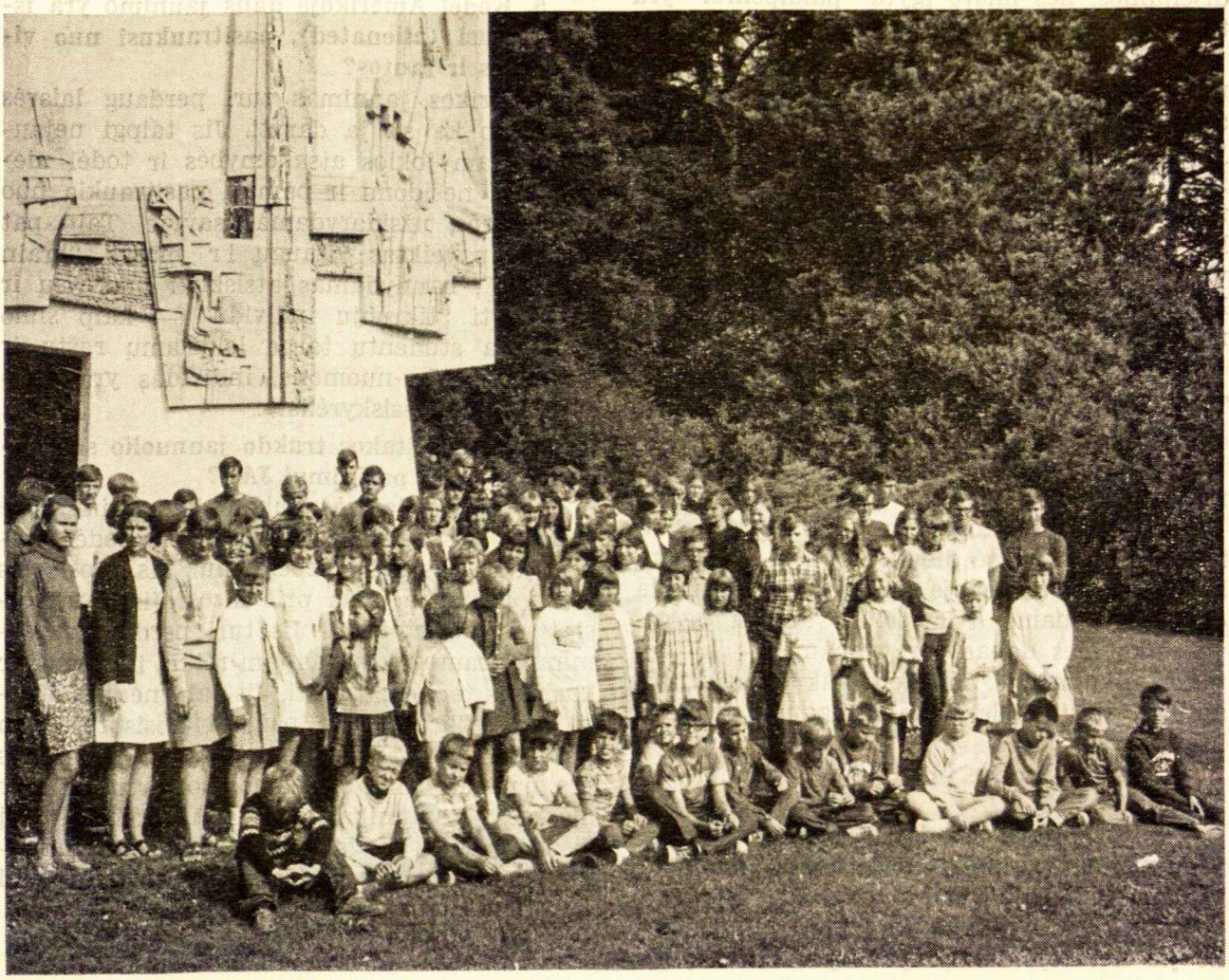

Jaunimo santykiai su vyresniaisiais

(Pagal Dr. J. Pikūno antrą paskaitą Dainavoje)

Kuo jaunesnis žmogus, juo daugiau jis santykiauja tik su vienu-kitu asmeniu. Kai užauga, jo pažintys padaugėja, tuo pačiu ir santykiai palaikomi su daugiau asmenų. Kuo daugiau asmenų, tuo daugiau santykiai komplikuojasi. Kartais kyla ginčai ir pyktis, o tai yra tik santykiavimo išraiškos. Norint išvengti nemalonumų, pradedama vaidinti rolėmis; palaikyti atvirus, teigiamus santykius reikia tikro sugebėjimo.

Beaugdamas jaunuolis daugiau ir daugiau išmoksta. Tada jis mano, kad viską žino. Kyla nepasitenkinimas kitais, ir jaunuolis pradeda kritikuoti. Daugiausia kritikos gauna tie, kurie su juo turi kasdieną gyventi, tai yra jo tėvai. Štai ir kyla konfliktas — tėvai iš vaiko nenori priimti kritikos, o vaikas vis be paliovos kritikuoja. Jaunuolis pasidaro negatyvus savo pasaulėžiūroje, o tai yra besivystančios autonomijos ženklas. Atsiranda nepasitikėjimas vyresniais ir noras viską pačiam daryti — laisvės troškimas. Tada reikia tėvų disciplinos, nes laisvė įgyta "palaipsniui" yra tinkamai sunaudojama".

Subrendimas yra savęs atradimas. Dažniausiai šių dienų jaunimas neranda laiko analizuoti save, savo sugebėjimus, nesugebėjimus, savo tautinę priklausomybę. Jis nepripa žįsta, kad kiekvieno jaunuolio šaknys yra jo tauta ir tikėjimas. Reikia daugiau artimo meilės visiems žmonėms ir lietuvio meilės lietuviui. Tiktai tada jaunuolis, pasimokęs iš savo klaidų, priaugs prie tikrai suaugusiųjų visuomenės.

DISKUSIJŲ IŠVADOS:

TEMA: JAUNUOLIO SANTYKIAI SU TĖVAIS IR VYRESNIAISIAIS

1. Kodėl mūsų tėvai kitaip galvoja negu mes?

Mūsų tėvai išaugo Europoje, kitokioje atmosferoje. Jie matė didelį vargą ir pergyveno karą. Jie augo **vienoje** lietuviškoje kultūroje, o mes gyvename **dviejose.** Tėvai jau pergyveno, ką mes dabar pergyvename, — tik kitame laikotarpyje. Pasikeitė tik aplinka, bet aplinka turi didelę įtaką žmogaus augime ir brendime.

2. Kodėl mūsų tėvai stengiasi mus dominuoti?

Mūsų tėvams yra labai svarbu, kad mes užaugtumėm gerais ir mandagiais žmonėmis, už tai kartais mums atrodo, kad jie mus dominuoja. Jie galvoja, kad mums duoda tai, ko jie neturėjo ir tuo palengvina mūsų gyvenimą. Kartais jie nori parodyti savo autoritetą. Svarbiausia, jie mumis rūpinasi, norėdami mums parodyti gerą gyvenimo kelią, kad mes išvengtumėm tų klaidų, kurias jie padarė.

3. Kokios yra pagrindinės jaunimo tendencijos santykiuose su vyresniaisiais?

Jaunimas priešinasi prieš vyresniuosius, bet gali būti draugiškas su tais, kurie parodo, kad jį supranta ir kad juo domisi.

4. Kodėl neretai komunikacija tarp jaunuolio ir jo tėvų nutrūksta?

Komunikacija nutrūksta, nes jaunimas nėra pilnai subrendęs ir dažniausiai nesutinka su tėvų galvojimu ir idėjomis. Abu, — tėvai ir jaunuolis, — turi savo nusistatymus ir neranda kompromiso. Jaunuolis jaučiasi dominuojamas tėvų autoriteto ir daugiau nebenori klausyti ką jam "autoritetas" sako. Taip pat nėra komunikacijos, nes tėvai dažniausiai nežino, ką jų vaikas daro ir kas jį domina; taip jie neranda apie ką kalbėti.

5. Kodėl Amerikoje dalis jaunimo yra išsvetimėjusi (alienated), pasitraukusi nuo visuomenės ir tautos?

Amerikos jaunimas turi perdaug laisvės ir nežino ką su ja daryti. Jis taipgi nejaučia niekam jokios atsakomybės ir todėl niekuo kitu nesidomi ir pamaži pasitraukia nuo visuomenės, užsidarydamas savyje. Taip pat jis yra paveiktas draugų ir masės "brain washing", bandydamas atsiskirti nuo visų ir pasidaryti "tikruoju individu" — kaip siūlo dauguma studentų tarpe leidžiamų raštų ir laikraščių (Jų nuomone, individas yra atsiskyrėlis arba išsiskyrėlis!).

6. Kokios įtakos trukdo jaunuolio subrendimui ir savęs pažinimui JAV?

Perdidelė laisvė trukdo jaunuoliui save pažinti: viskas jam leidžiama ir todėl viskas jam pasidaro nebeįdomu. Jis, apsivylęs viena pramoga, eina prie kitos. Jis nėra nusistatęs, nusistovėjęs. Jis turi perdaug užsiėmimų, pramogų, kurias jam reikia išbandyti ir kuriomis tenka nusivilti. Jis taip neranda laiko save tikrai giliau pažinti, apsispręsti, ko jis **tikrai** nori. Taip jis ir blaškosi. Jaunuolis yra paveiktas materializmo, komercializmo ir masinės komunikacijos, kuri stengiasi jį visada užimti pagal masės reikalavimus — grupėje. Taip pasidaro labai sunku jaunuoliui JAV save pažinti ir kartu subręsti.

(Paruošė Gabija J.)

APIE VEIKIMĄ "DĖL VEIKIMO"

G. JUOZAPAVIČIŪTĖ

K. Razgaičio nuotr.

PASIKALBĖJIMAS SU SAS CENTRO VALDYBOS PIRMININKU ANTANU RAZGAIČIU

Tai buvo šaltas rudens sekmadienio rytas Kanadoje. Po vakarykščios kelionės iš Clevelando, Ohio, ir lietuvių dienoje programos atlikimo Toronte, SAS pirmininkas buvo išvargęs, bet atsikėlė prieš septintą valandą ryto ir atvažiavo į sutartą vietą, kur jo laukė jau sustatyti klausimai... Bevalgydamas pusryčius kavinėje, jis į juos atsakinėjo, ir taip paliko dalį savo minčių bei planų, kuriuos perduodame mūsų skaitytojams.

KAS YRA STUDENTAS?

Pirmasis klausimas jau stovi. Sukasi galvoje rateliai, girgžda šriūbai ir — atsakymas gatavas: studentas yra žmogus, kuris eina į universitetą. Eidamas į universitetą, jis siekia aukštesnio mokslo. Jis neturėtų eiti, kad išvengtų kariuomenės, ar dėl draugų, ar dėl noro linksmai praleisti laiką. Jis turi būti susipratęs žmogus, kuris savo atsiektu mokslu, vienu ar kitu būdu, galės pagerinti visuomenę, kurioje jis randasi. Žmogui, *kuris sugeba,* universitetas yra būtinas. Šalia kitų skirtumų žmogus skiriasi nuo gyvulio savo sugebėjimu mokytis, pažinti praeitį ir ją perduoti kitiems. Jis sugeba ja pasinaudoti ir ją pavartoti naujiems išradiniams. Todėl jis turi pareigą save gerinti kaip žmogų. Jis negali pasilikti tokiu, koks buvo. Jis turi augti ir bręsti. Universitetas studentui padeda bręsti. Taigi tie, kurie sugeba, turi universitetu naudotis. Tie, kurie eina ir naudojasi universitetu, yra tie studentai, apie kuriuos mes dabar kalbėsime.

AR STUDENTAS ATEITININKAS SKIRIASI IŠ KITŲ? KAIP?

Studentai ateitininkai yra lietuviai ir katalikai. Jie yra grupė žmonių, kurie yr apritraukti prie ateitininkijos ateitininkų ideologijos ir tikslo "Visa atnau-

jinti Kristuje". Jie turi vienodus tikslus ir už tat sudaro savo atskirą grupę. Katalikiškumas yra vienas iš elementų, kuris jungia studentus at-kus. Gaila, kad jis nėra toks aukštas, koks jis turėtų būti. Priklausymas organizacijai nėra priverstinas. Visi, kurie priklauso, tai daro savo laisvu pasirinkimu. Tuo pačiu jie pasirenka priimti organizacijos tikslus ir ideologiją. Taip jie ir skiriasi, ar turėtų skirtis, — savo ideologija, — studentų eilėse.

KO TIKIMASI IŠ STUDENTO AT-KO? KOKĮ JĮ MATO VISUOMENĖ? KO IŠ STUDENTO TIKISI CENTRO VALDYBA?

Dauguma mano, kad ateitininkai yra labai religingi, — žmonės, kurie tik kalba rožančių. Skautai (tų pačių nuomone) yra tie, kurie riša mazgus. Štai yra du tipai, pagal kuriuos žmonės — kurie jų nepažįsta — lygina skautus ir ateitininkus, arba juos taip "užvardina". Suaugę at-kai tikisi labai daug iš at-ko studento, nes jie žino, koks tikras at-kas turi būti. Jie turi tas pačias idėjas ir todėl tikisi ir mokslo atsiekimo, ir įnašo visuomenei.

Studentų centro valdyba tikisi, kad studentai bus geri nariai. Jie tikisi, kad surašyti organizacijos tikslai ir jų tikslai sutaps; kad jie prisijungs ir bandys juos įgyvendinti. Centro valdyba iš studentų laukia įsijungimo, susibūrimo ir pasiryžimo. Organizacija negali būti ramstis. Tikras at-kas turėtų galėti išlikti at-ku jei jis turėtų ir pats vienas kur nors gyventi. Jis tai galės padaryti tiktai jeigu gyvens pagal savo ideologiją. Jis turi *būti* ateitininku.

Dauguma studentų buvo moksleiviai ir toliau tęsia dalyvavimą at-kų organizacijoje. Studentų at-kų eilėse dabar yra ir tokių, kurie, būdami moksleiviai, buvo pritraukti draugų, šokių, pramogų. Taip jie pamiršo ir ideologiją ir at-kų tikslus. Viskas pasidarė "veikimas dėl veikimo". Mums reikia atsiminti, kad visokios pramogos gali būti naudojamos tik pritraukti žmones ir paįvairinti veiklą. Jos negali perimti ideologijos vietos. Kuo daugiau pramogų — juo daugiau narių. Kuo daugiau narių, juo geriau, — galvojo visi. Mums yra svarbiau kokybė, o ne kiekybė. Taigi centro valdybos *vienas tikslas* šiais metais bus grąžinti ideologiją pirmąją vietą.

REVOLIUCIJONIERIŠKI STUDENTAI; KAS PATEISINA REVOLIUCIJAS? KOKIA IŠ JŲ NAUDA?

Revoliucijonieriški žmonės nori greitų pakeitimų. Amerikoje revoliucijos nėra pateisinamos, nes čia yra demokratinis kraštas. Demokratijoje viskas gali vystytis tvarkingai per diskusijas ir pasitarimus. Šie būdai įgyvendina pakeitimus be revoliucijos. Demokratijoje reikia sekti šį moto — "išstudijuok, pagalvok, įvykdyk!" Iš revoliucijų nėra daug naudos: jos sėkmingai sujudina, uždega masės žmogų savo noru greitai viską pakeisti. Revoliucija pašalina tai, kas anksčiau buvo. Viskas, kas anksčiau buvo — nebūtinai yra bloga dabarčiai. Revoliucijonieriai visada, atrodo, ieško blogybių, kurias galėtų pakeisti. Jie pamiršta apie naudingą esamos sistemos pusę. Studentai yra labai smarkūs: jie nieko negali išlaukti. Jiems atrodo, kad greičiausiai gali atsiekti to, ko nori, per revoliucijas. Taip jie nepramato kliūčių, į kurias jie gali įpulti. Kada įpuola — nebemoka išsikrapštyti . . .

"REVOLIUCIJA REVOLIUCIJOS DĖLEI" — AR TAI MODERNIŲ STUDENTŲ FILOSOFIJA?

Studentai yra idealistai. Jie, turėdami daug laisvo laiko, gali daug galvoti ir ieškoti įsijungimo. Taip jie atranda visokias blogybes visuomenėje ir bando jas pakeisti pagal tai, kas jiems yra gera ir idealu. Studentai nėra revoliucijonieriški vien revoliucijos dėlei, nes jų įsitikinimu, jie bando ką nors gero atsiekti. Jų revoliucija tampa revoliucija gėrio dėlei.

KOKIAME STOVYJE DABAR RANDASI STUDENTAI AT-KAI?

Ateitininkų organizacija nelabai aiškiai stovi. Organizacijai trūksta organizacijos. Dabar yra perdaug pesimistų, kurie nieko nenori patys daryti. Pas studentus at-kus randasi "identity crisis" — visi bando atsakyti klausimą: kas yra studentas at-kas? Visi ieško prasmės at-kuose. Ieškodamas idealo gali pasidaryti pesimistu, nes matai kaip tikrai viskas yra. Nusivili, nes matai kaip sunku yra viską įgyvendinti ir perduoti kitiems. Bet yra daug tokių, kurie dar nepasimetę pesimizme ir kurie nenori pasiduoti neįgyvendinę savo idealų. Su šiais mums svarbiausia šiais metais dirbti.

KĄ CENTRO VALDYBA PLANUOJA DARYTI ŠIAIS METAIS?

Mes norime pabrėžti kandidatų programą. Padaryti ją veinodesnę visiems kandidatams, pasiūlyti medžiagą skaitymui, jeigu kas nori tikrai įsigilinti į at-kus. Tuo mes norime suprasminti ateitininkijos reikšmę sutdentams, nes tik per susipažinimą galima suprasti organizaciją.

Taip pat norime suprasminti Šalkauskio ideologiją, kad ji nebūtų per aukštai keliama ir ten laikoma biblija. Mes norime, kad visi turėtų progą ją perskaityti ir apie ją pasisakyti, kad pamatytų, kas joje yra tikrai vertinga mūsų laikams. No rime pabrėžti studentų at-kų leidžiamą "Gaudeamus". Per jį norime pamažu paskleisti at-kų ideologiją.

Norime dirbti pamažu, neužsidegant pradžioje metų ir neperdegant iki Kalėdų, bet palaipsniui gerindami savo veiklą.

Mūsų pagrindinis tikslas šiais metais yra SAS atsinaujinimas. Mes ieškome tikrų, susipratusių studentų, kurie žino, ką reiškia būti at-ku ir kurie nebijo pasižadėjimo priimti at-kijos tikslus ir pagal juos gyventi. Tiktai taip galėsime susijungę bendros minties rėmuose kurti šviesesnę ateitį katalikybei, lietuvybei ir visuomenei.

— — —

Visa kava jau buvo išgerta, pusryčiai suvalgyti ir pasikalbėjimas baigtas.

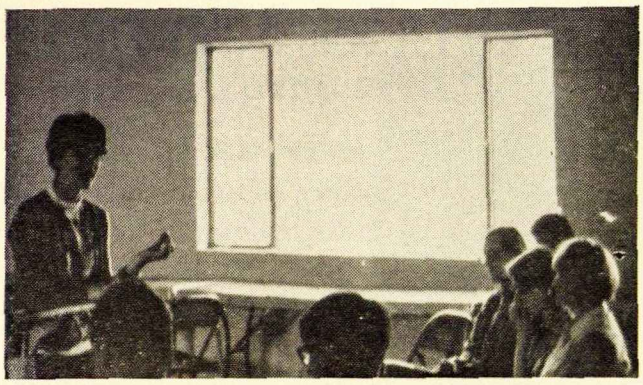

KAIP RAŠYTI Į "ATEITĮ"

Norime atkreipti mūsų jaunųjų rašytojų dėmesį, kad esame pastebėję dvi labiausiai prasikišančias klaidas, ypač pasirodančias rašinėlių ir korespondencijų rašyme; tai žodžiai **dėl to** ir **su.** Štai kaip reikia juos vartoti:

1) **Dėl to** — "Gi viskas atsitiko **dėl to,** kad valdybai nebuvo iš anksto pranešta apie ateities planus". Bendra saugi taisyklė būtų tokia: kai norėsite rašyti "**dėl to,** kad"... pakeiskite į "**todėl,** kad..." Pvz. "Gi viskas atsitiko **todėl,** kad valdybai nebuvo iš anksto pranešta..."

2) **Su** — "Posėdį pradėjome **su** malda". Tai anglų kalbos įtaka, noras naudoti "with", bet lietuvių kalba šioje vietoje lengvesnė negu anglų: žodelis **su** lietuvių kalboje yra fizinės jungties dalykas, naudojamas pažymint kokį fizinį įrankį naudojame, pvz. "Jonas rašo **su** plunksna". Čia "su" reiškia fizinį įrankį. Kituose atvejuose **šio žodelio visai nereikia.** Taisyklingas lietuviškas sakinys todėl bus toks: "Posėdį pradėjome malda" arba "Susirinkimas baigtas Lietuvos himnu" (ne "**su** Lietuvos himnu").

Tai tiek tam kartui. Pasiryžkime šias dvi klaidas nugalėti.

ATEITIES Redakcija

Priverstinis knygų vidurinėj ar aukštojoj mokykloj pergraužimas baigimo diplomui gauti dar neišveda iš intelektualinių analfabetų. Taip pat nėra skaitymas ir kasdieninės spaudos pervertimas sporto ar politikos žinioms sužinoti. Lygiai nėra skaitymas ir prarijimas kriminalinių ar pornografinių romanų nervams padilginti. Pagaliau nėra skaitymas ir ta amatinė lektūra, kuriai įpareigoja atitinkama profesija. Už visų šitų "skaitymų" prasideda tas laisvasis skaitymas, kuris išveda žmogų iš intelektualinių analfabetų. Tai kreipimasis į knygas, kurios vienaip ar kitaip yra nebe tai ar kitai profesijai naudingos, o žmogui kaip žmogui reikšmingos.

Dr. Juozas Girnius

ATEITININKAS IR SKAITYBA

(Pagal dr. V. Skrupskelytės paskaitą Dainavoje)

ATEITIS yra ateitininkų laikraštėlis. Taigi pašnekesys prasidėjo bekalbant apie jį. Šis laikraštėlio apibūdinimas parodė reikalą išlaikyti jį rašiniais, korespondencijomis ir užsisakant skaitymui.

Daugelis iš mūsų skaito ATEITĮ bei kitas knygas, bet ar kas apie jas tikrai pagalvoja? Turbūt, kad ne. Todėl dr. Skrupskelytė mums kalbėjo apie knygas ir jų skaitymą.

Knygų vertės įvairios. Ne visos gali būti tokio pat vertingumo. Mes patys turime sužinoti ir nusistatyti, kurios knygos yra vertos papildyti, užimti mūsų labai ribotą laiką. Geros knygos ugdo žmogų — skaitytoją ir rašytoją. Abudu išmoksta ką nors naujo: rašytojas, tyrinėdamas arba ieškodamas medžiagos savo knygai, o skaitytojas, beskaitant mokosi ir pergyvena rašytojo jausmus. Tai padeda padaryti žmogų pilnesniu, nes kuo daugiau išmokstam, tuo daugiau save papildom.

Per knygas mes galime bendrauti su pasauliu. Žinome kas atsitiko, kas gali atsitikti ateityje, kaip žmonės gyvena kituose kraštuose ir t.t. Šitaip mes daugiau lavinam savo protą ir nebūnam atsilikę. Spauda taip paveikė žmogų, kad jis gali visai pasikeisti (galvosena, galvojimo metodu). Už tai yra labai svarbu, kad žinotumėm, kaip pasirinkti geras knygas. Per skaitymą mes išmokstame bendrauti su žmonėmis ir pritapti prie jų galvojimo; išmokstam giliau ir kritiškiau žiūrėti į dalykus, turim galymybę pabūti su gražiais arba fantastiškais daiktais. Knygų vertybių yra labai daug; jei tik pagalvotume, surastume dar nors keletą.

Dažnai nuėję į biblioteką ar krautuvę norime žinoti, kurios knygos geros ir kurios blogos. Šį klausimą gali atsakyti tik pats asmuo pasilausdamas: kaip knyga mane paveiks? Ar gerai ar ne? Pagaliau suradai kelias "geras" knygas, bet dabar nežinai kurią iš jų paimti. Šitaip sprendžiant, reikia pirmiausia "pasverti" knygą: skaityk apie ką ji yra ir klausinėk nuomonę tų, kurie yra ją jau perskaitę. Šioje pasirinktoje knygoje skaityk tik faktus. Lygink knygas vieną su kita. Jeigu nori gauti idėjų, nepakreiptų į vieną ar į kitą pusę, — skaityk kelias knygas ar laikraščius ta pačia tema. Pvz. Reader's Digest — viską suprastina, Time — viskas iš psichologinės pusės.

Nors knygų yra daug, mums reikia žinoti, kaip pasirinkti iš jų tik pačias naudingiausias.

Dainora Juozapavičiūtė

Sofija Ivanauskaitė — Lazdynų Pelėda

(1867-1926)

Lietuvių literatūroje Lazdynų Pelėdos slapyvardžiu naudojosi dvi seserys Ivanauskaitės. Vyresnioji, Sofija, pirma pradėjo rašyti lietuviškai, vėliau paragnidama savo jaunesnę seserį Mariją (Lastauskienę) sekti savo pavyzdžiu. Kadangi Marija dažniausii rašė lenkiškai, Sofija jos raštus vertė lietuvių kalbon ir siuntė abiejų kūrinius leidyklon. Kūriniai buvo spausdinami tuo pačiu slapyvardžiu. Tik vėliau paaiškėjo, kuri sesuo rašė tą ar kitą veikalą.

Vyresnioji sesuo, Sofija, gimė Paragių dvare, šiaulių apskrityje, Lietuvoje. Būdama bajoriškos kilmės, iš mažens, kaip dauguma tų laikų Lietuvos bajoraičių, kalbėjo tik lenkiškai. Tėvas, literatas ir dailininkas, vos keleto mėnesių mergaitę išsivežė į Vokietiją, kur jis pats studijavo meną. Po ketverių metų šeima grįžo į Paragius. Čia Sofija iš tarnaitės išmoko lietuviškai ir pradėjo tą kalbą naudoti šeimoje ir raštuose.

Būdama dvidešimties metų amžiaus, susipažino su savo būsimu vyru, kaimyninio dvaro savininku Rapolu Pšibiliausku. Pastarasis buvo alkoholikas. Sofija už jo ištekėjo, tikėdamasi jį reformuoti. Tikslas buvo geras, bet jinai jo neatsiekė, o tik sugadino sau gyvenimą.

Pažintis su tautinio atgimimo veikėju Povilu Višinskiu pritraukė ją prie tautinio atgimimo sąjūdžio. Vyrui Amerikoje mirus, ir rusų valdžiai Lietuvoje davus lietuvių spaudai laisvę, ji persikėlė į Vilnių, kur dirbo Petro Vileišio lietuviškame knygyne. Knygynui užsidarius dėl 1905 metų revoliucijos, Lazdynų Pelėda persikėlė į Vievį, kur dirbo kaip padėjėja vaistinėje, o vėliau į Kauną, kur dirbo paveikslų dirbtuvėje.

Dukters mirtis 1913 metais ją labai sukrėtė. Ji vėl priartėjo prie Bažnyčios, nuo kurios buvo anksčiau nutolusi.

Pirmojo pasaulinio karo pradžioje ji grįžo pas tėvus į Paragius, iš kur išsikėlė po motinos mirties į Vilnių 1918 metais. Čia ją užtiko skurdo dienos. Sirgo ir buvo arti mirties — iš bado. Jai stengėsi padėti lietuvių komitetas. Po kiek laiko bandė dirbti Kaune, bet dėl džiovos turėjo pasitraukti į Paragius 1920 metais. Čia jai begyvenant buvo išrūpinta Lietuvos valdžios pensija, iš kurios ji gyveno iki mirties 1926 metais.

Daugiau apie jos raštus parašysime sekantį kartą. Tuo tarpu pažymėsime, kad ši ištrauka iš apsakymėlio "Motulė paviliojo" rodo jos kūrybai charakteringą pesimizmą ir liūdesį. Tai jos sunkaus ir liūdno gyvenimo pasekmė.

MOTULĖ PAVILIOJO

LAZDYNŲ PELĖDA

Brėško. Kas valanda tamsiau darėsi. Dvejetas mažučių vaikų, prisikišusių prie apšalusio langelio, žiūri į taką, ar neužjuoduos motulė grįždama.

Veltui mažučiai, pamėlynavusias nuo šalčio lūpas prie stiklų prirėmę, pučia, apšaluones tirpina, kaskart labiau temstančią tolumą permatyti stengiasi.

Takelis tuščias, nesimato motulės! Vien sniego vilnys, vėjo sukeltos, slankioja po laukus ir viesulai, po tyrus kaukdami ir dejuodami, verpetus suka.

Visai sutemo. Vaikams nebejauku, žiburio užsižiebti baisu: aplink trobelę kažin kas šlaistosi, baldosi, tai stogą laužo, tai kuris klebena, tai vėl į langelį barškina staugdamas. Kamine kažin kas vaitoja.

— Užsižiebk tik žiburį, bus beįsigriaunąs į vidų, — mąsto sau vaikai.

Atsiminė Katriukė motulės pamokymą, kad tai — vėlės, vietos negavusios, šiokiais vakarais taip žmonėms prisimenančios, maldos reikalingos. Kumštelėjo broliuką į pašonę, ir, maldingai atsidusus, ėmė kalbėti:

— Amžiną atilsį dovanok joms, Viešpaite, toms visoms nelaimingoms, užmirštoms vėlelėms.

Broliukas kalbėjo paskui.

Persižegnojo, ir abu tylėjo valandą. Katriukė pirma prašneko:

— Matai, Petriuk, jau nebedejuoja! Pasiklausyk tiktai. Mat, vėlelėms mūsų malda — kaip mums skanus kąsnelis. Nabagėlės!

Ar tikrai nurimo dejavimai, kas pasakys, bet mažučiams kažin ko drąsiau pasidarė ir, patylėjus valandėlę, Katriukė vėl prašneko:

— Petriuk, susikurkiva ugnelę! Motulė parėjus bent turės kame sijonus ir autus išsidžiovinti, ir mudu prieš ugnelę pasišildysiva: vėjas trobelę išgairino, drebulys ima.

— Gerai sakai! — pratarė broliukas. — Ir išsivirsiva ko nors. Visiems pravers karštimo lašas.

— Tai virkivos! Bet ką! Su virimu nėr ko įsišokti: pienelio nėra, pradaro viso labo krislas, kaip vištos galva; kruopų nėra, miltų dvejetas saujų . . .

—Virkivos bulvių! Supiaustysi keletą svogūnų, užpilsi batvinių rasalu, pridėsi gerai druskos, bus karališkas mirkalas! — patarė Petriukas, seiles rydamas.

— Dar žolinės išvirsiu. Cukrelio turiva; rasit, motulė duonelės parneš, tai bus pokylis! . . . Petriuk, o iš kur imsiva malkų? — rūpestingai pridėjo Katriukė.

— Nesirūpink, malkų pas mus, kaip dvare. Vakar, subrėškus, apsisukau apie Bernoto skiedryną: visi, mat, buvo išvažiavę, — pašlemžiau balžieną, kaip mešką, užsinėriau virvę, ir tai beveik trūkio negavau, kol atvilkau . . .

— Kur jį turi?

Žinoma, asloj pametęs nelaikysiu, kad kiekvienas žioplys įėjęs pamatytų, o paskui liežuvį laidytų. Kamaroj, kampe, konkorėžiais apkasiau . . . Kam gi būtų protas galvoje? — gyrėsi guvus Petris.

— Tylėk, vepki, netauzyk! Ar nežinai, kad sienos autis turi? Rasit, Rimkienė jau besiklauso, — perspėjo Katriukė.

— Nebijau, ir jai parvilkau tvorgalių gana, — tarė Petriukas, ritinėdamas rąstą aslon.

Išsitraukęs iš palovio kaplį, atkylėjęs, leido iš viso vieko į rąstą. Neilgai trukus, linksma ugnelė tratėjo ugniavietėje, kibirkščiuodama, o katiliuke ant vąšo putodamos murmėjo verdamos bulvės. Vaikai, sutūpę prieš ugnį, šildėsi. Meili šilima apsvaigino juos; supurusios galvelės lenkėsi, pagaliau palinkoant kelių.

Sumigo vaikai. Ugnelė, nebekurstoma ėmėsi blėsti; blėso, blėso, ir visai užgęso. Verdamos bulvės katilėlyje nustojo pliupti. Vėjas, per neužkištą speltę įsisukęs, gainiojo pelenus iš ugniavietės; kamine vėl staugia, dejuoja, verkia . . .

Šėlsta, ūžia žiemos audra; vaikai nieko nebegirdi: meilus sapnas, vargdienių ramintojas, ir juos mažučius nutildė.

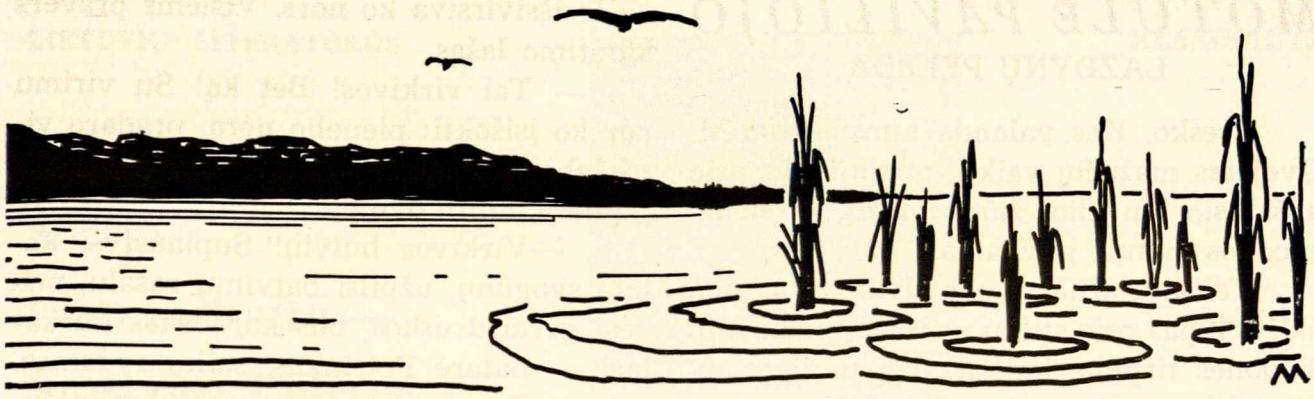

SKRENDA MIŠKŲ VANAGAI

PETRAS LAPAS

Atsisveikinęs motiną, Jonius paliko jam nesvetingą miestelį. Jis eina pro tankų spygliuotą pušyną ieškoti savo tėvo ir partizanų buveinės. Išsigandę paukščiai pakyla, sušlama sparnai — ir nuo jų pajuoduoja dangus. Šešėliai nudažo paraudusį rudenio mišką.

Jonius peršoka nugriuvusio medžio kamieną. Tolumoje girdisi upeliūkščio čiurlenimas, o Joniaus ištroškusi burna tiktai dega. Per skubėjimą surieda slėnin — per krūmus, per drėgną, limpančią žemę ir pastebi vandenį — tarp akmenuotų žvyro krantų, ūždamas ir kunkuliuodamas, jis teka į kažkur jo laukiantį slėnį. Jonius ištroškęs ir vienišas miško beribėje. Vanduo lyg miražas jam nuo pat ryto vaidenasi.

— Tai auksas... — jis murma. Puola ant kelių, paneria degančią galvą ir, atvėręs akis į žvyruotą dugną, stebi paslaptingus piešinius akmenuotame dugne. Jis ilgai ir iš lėto geria. Po to atsisėda ant žemės, ir pečius į kelmą atrėmęs, atsidūsta ir stebi neišbrendamą miško gilumą.

Pradeda lyti. Lengvas, kaip šilkas, drėgnumas jam slenka kakta. Jį pradeda krėsti šiurpulys. Pastebėjęs vešliai apaugusią kalvą, jis pašoka ant kojų. Prie kalvos šono išvydęs lyg dantuoto žvėries išgraužtą landynę, susilenkęs įlenda. Viršuje nuo pakrypusio medžio susipynusios šaknys kabo kaip šydas angos priešakyje ir keisti platūs lapai auga po kojomis lyg minkštas žalias kilimas. Medžio šaknys, kaip ilgos gyvatės, raitosi žemyn. Palietusios kaktą, jos krenta ant žemės ir raitos tarp kojų...

Staiga pradeda skirstytis debesys ir žaibas trumpai sekundei apšviečia mišką. Jonius prie kojų pamato iš šaknų suformuotą lyg besiraitančią šlapią gyvatę... Išsigandęs jis pradeda trauktis atgal. Jo didelės akys regi judančių pirštų begalę. Kai jis nuo vaiduoklio traukias į vidų, iš angos kiaurymės primerktos akys jį stebi. Pagaliau Joniaus nugarkaulis atsiremia į šautuvo vamzdį... Tada:

— Stok, vyruti! — jį perspėja užkimęs balsas, ir šalta ranka jam vyniojas už kaklo. — Apsisuk, vyruti, ir sek mane... Tik judėk iš lėto ir nesipriešink!

— — —

Lyg sapne, lyg iš kito pasaulio Jonius girdi artėjančius garsus... Žingsniai, balsai ir kavos kvapas jį pažadina. Jis esąs partizanų uoloje. Šalia miega jo tėvas. Jis pradaro akis ir mato išskaptuotą, molėtą paviršių. Užsimerkia ir skrieja atgal į namus: ir girdi lyg mišių vargonus... gimnazija atsiranda tarp miestelio ir miškų... Aplink partizanai. Ir jo tėvas su jais... sustoję ratu aplink valsčių, vagis, plėšikus, pataikūnus jie baudžia... Netrūko ir bendraminčių, mat partizanai privertė visus galvoti. Ir ne viena širdis plakė su jais unisonu. Laisvės malda kėlėsi ligi altoriaus...

Jie trukdė užmačias nuožmaus okupanto, ir visus vertė galvoti: "Atsiminkite, mes čia", — lyg sakytų, — "lyg dyglys patogiai atsilošti panorusiam rusui pašonėj" — taip juos vadino kaimiečiai. Gimnazistai sekė jų veiklą ir tarp savęs įvairiom miško brolių slapyvardėm, tai "Ąžuolu", "Klevu", tai "Beržu" vadinos. Net ir mergaitės "Griežlės", "Zylės" vardais seginėjos. Jonius "Slanka" savo Dalią vadino . . .

Į Jonių draugai su keista pagarba žiūrėjo. Tėvas jo — partizanas — dingęs kaip vanagas sąmanotoj girioj, — žmonės kalbėjo. Iš miškų vadovavo, bet iš jų nelindo. Ėjo gandai — kažką didelio ruošia.

Ir mokytojai į Jonių keistai žiūrėjo. Kartais tai vienas, tai kitas, ir vis tai niekam negirdint, jam meilesnį žodelį atrado. Jonius jiems atvirai į akis tik žiūrėjo . . ., bet nieko nepasakojo ir netikėjo. Su vienu santykiai kiek paaštrėjo. Anas akiniuotas, keistai apsirengęs, nuo pat pirmos dienos tapo Joniui atstumiantis. Kartą sustabdęs koridoriuje, vieną akį primerkęs, jam sako: "Tavo tėvas. Kur jis?". "Nežinau", — Jonius atsako. "Miškuose, tu melagi. O motina?" — "Krautuvėj dirba". — "Viena vis? . . ." — paklausė, nusikvatojo ir nuėjo.

Su juo susikirto vėliau. Anas buvo nervuotas, lyg jį kažkas ėdė. Klausimus barstė į šonus ir vis kartojo: "Rinkimai . . . laisvė, liaudies valia . . .". Jonius neiškentė. Vidinio balso paskatintas staiga atsistojo ir tarė: "Melas . . . laisvės neturime! . . ." Klasė sustingo. Bus bėda.

Joniui teko aiškintis. Išsišokimo byla tuo nepasibaigė. Mokytojai jo vengė, pažymiai krito ir draugai pasikeitė. Policija tardė, kratė namus, stengėsi sudrumsti jų ramybę. O partizanų puolimai tapo vis drąsesni. Iš miškų, sujungtais daliniais, vieną šeštadienį — trenkė policijos būstinėn. Sekmadienį Jonius bažnyčioje su motina klausė mišių. Kažkas jas nutraukė ir visiems liepė vykti prie Jonio namų. Namai padegti. Žmonės turėjo žiūrėti, kaip degė jo tėvo namukas.i

Sukandęs dantis Jonius tada vos nepravirko. Jis tyliai prisiekė sau to niekuomet neužmiršti. Jis stebi dabar gaisru išdegintas savo dienas. Olos sienoje jos juda fantastiškomis formomis . . .

Jo tėvas krūpteli ir, apsisukęs, stebi jo veido bruožus. "Ką jis galvoja?" — Jonius stengiasi atspėti. Tėvas jam šypsosi pro tankią susivėlusią barzdą.

— — —

Diena vijos dieną. Jonius išaugo partizaniškoje dvasioje. Bet drąsioji partizanų veikla pavargus — jų eilės retėja. Jaučiasi priešo replių spaudimas, jie apsupti. Jie degina popierius ir apleidžia miškų landynes. Jiems ant pečių, ryšuliuose, — ginklai, šoviniai ir granatos. Jau prieš valandą auštant dalis jų apleido landynę. Kad ir apsupti, jie stengsis prasmukti.

Tėvas su Jonium lyg delsia, archyvus naikina. Toli, kažkur trata kulkosvaidžiai, sprogsta granatos. Aušta nykus rytas.

Kai nutyla kulkosvaidžiai, grupė pasikelia ir apleidžia landynę. Pro duris dar matosi — popieriai dega. Blykčioja ir žaidžia ant sienų šviesa. Jie bėga mišku. Stabteli, klausos. Jų alsavimas girdisi perdėtai. Per širdies plakimą, net savo žingsnių negirdi. Tolumoje žiburėlis, bet jis užgęsta lyg diena jį prarytų. Juos slegia pakilusi saulė — tamsa jų nedengs kaip pirma pasitraukusią grupę.

Pro medžius žybteli upės vanduo.

Staiga iš krūmų sutrata kulkosvaidis — šoviniai muša žemėn. Jie sukelia dulkes, ir kulkos švilpia po kojų, lyg bitės zvimbia ausyse.

— Gult! . . . — perspėja grupę, ir kritęs kniūbščias, Joniaus tėvas raitos į šonus.

Jonius prišliaužia. Sukandęs dantis, tėvas jam rodo į už upės besitęsiančias pelkes:

— Ten, Joniau . . . — jis sako. Tėvo akys jo ieško ir — lyg atradusios, ten ir sustoja . . .

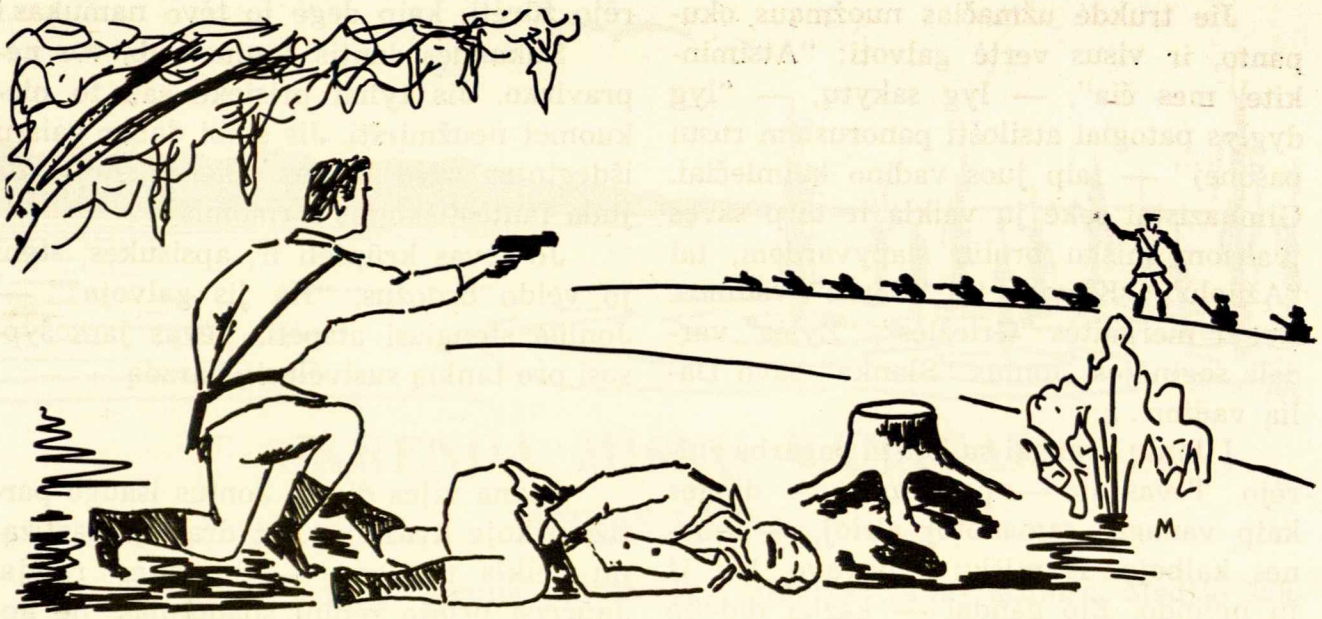

Jonius guli prie tėvo ir laukia. Jis laukia, kad kas pasikeistų ir duotų ženklą pakilti. Dulkinas laukas — šovinių išravėtas — lyg debesys ten gulinėtų... Jonius nemato kas priešaky. Iš šonų dar blyksteli pistoleto šūviai, bet kas šaudo?

Jis dūsauja nuo dūmų ir granatų sprogimo. Jam trūksta kvapo lyg jį kas smaugtų... ir šnibžda į ausį: "Judėk iš lėto... ir nesipriešink".

Jo tėvas nesikelia. Jis lyg miega sustingęs..

— — —

Kapitonas sustabdo kulkosvaidžius. Jam kažkas nepatinka. Netikėta ugnis visą lauką iškapstė — pasipriešinimo šūviai jau nutilo.

— Pabėgimo kelius išdavikas gan tiksliai nurodė", — kapitonas patenkintas džiaugėsi. "Bet argi čia karas...?"

Prie miško kažkas juda. Jis duoda ženklą, ir keli kareiviai jam atveda šunį. Paleidęs šunį, išsitraukia revolverį ir eina lauku prie miško.

Jonius guli ir mato atbėgantį šunį. Jis prisitaiko ir paleidžia du šūvius. Kapitonas pradeda ranka mosuoti.

— Ei, pasiduok! — atkišęs revolverį, kapitonas jam šaukia. Kito žmogaus balsas kaip ir nervus ramina, bet jis jaučia, kad galas atėjo. Atsistoja ir, pakėlęs rankas į viršų, meta ginklus.

— Pasiduok! — kapitonas jam šaukia. Jo veidas malonus. Jis žiūri į Jonių, bet staiga, lyg kažką atsiminęs, jis griebia Joniui už sprando ir pradeda spausti... Ta pačia akimirka jam kažkas sminga į šoną, ir kapitonas krinta negyvas.

Užpakaly miškas. Šakotos rankos Joniui moja ir apgaubia jį. Medžių viršūnėmis slenka juodas debesio kraštas, ir šakos virpa nuo zvimbiančių šūvių. "Bet kodėl?", galvoja dabar Jonius. Kodėl laisvė brangesnė už viską?..."

Toli matosi pelkės. Pasiekęs slėnį, jis šoka į upę. Kiton pusėn išbridęs, jis palieka ant medžio savo kepurę. Į ją, kaip pasiutę, savo vado netekę, iš kitos pusės upės gerą pusvalandį šaudo sovietų kareiviai...

Retkarčiais sužiba vandens skritulėliai... Ilgos nendrės žiūri į juos ir mato save vandens veidrodyje.

Vėjas judina nendrių viršūnes, jas lanksto į priekį ir vėl suka atgal, lenkia į šonus ir šlama, paliesdamos vandenį. Ant medžių tupi juodi vanagai. Jie stebi sustingę žibančią balą. Kartais jie pakyla į viršų ir krenta kaip žaibas žemyn. Staiga... Pokšteli šūvis.

Išdraskytu gūžiu vanagas krenta į balą... Sušlama tada šimtai sparnų, ir nuo jų pajuoduoja dangus... Ir skrenda, išskėtę sparnus, vanagai ir šešėliais nudažo paraudusio rudens mišką...

1968 — Laisvės Kovos Metai

APIE ATEITININKŲ SPAUDĄ

(Mūsų jaunimo spaudos darbus apžvelgus)

Nors ATEITIS yra laikoma "tikruoju" ateitininkų žurnalu, bet taip pat turime ir visą galybę kitos spaudos. Dauguma lietuviškųjų laikraščių ir žurnalų yra ateitininkiški jau vien tuo, kad jų redaktoriai ir leidėjai yra ateitininkai.

Bet čia apie tą spaudą nekalbėsime, nes ji yra visiems gerai pažįstama. Yra dar ir kita ateitininkiška spauda, apie kurią daug kas visai nežino, nes tai vietinė "mažoji" spauda. Tačiau jos reikšmė auga, nes mažuose kuopų laikraštėliuose pasirodo visa eilė naujų vardų, keliamos naujos mintys, parodomas naujas rašymo stilius. Tiesa, šis paskutinysis reiškinys turi "suanglėjimo" žymių, tačiau nevisur taip yra.

Tai įdomi spauda. Ją beveik visą ATEITIES redakcija gauna, ją skaitome ir net studijuojame, bandydami pastebėti ir interpretuoti mūsų jaunimo galvojimą. Kartais užkliūname ir už tokių dalykų, kuriuos tiesiog įdedame į ATEITĮ beveik netaisę. Yra net kilę balsų, kad jeigu ATEITIS pasidarytų vien tik tokios spaudos rinkinys (Digest), — ir tai jau būtų gana gerai.

Todėl jaučiame, kad atėjo laikas šią spaudą pristatyti visuomenei plačiau, paminint ir pažymint šiuos tyliuosius spaudos darbininkus. Įdomu pastebėti, kad dauguma šios spaudos darbininkų yra — moksleiviai. Žymesniuosius iš jų jau mūsų skaitytojai pažįsta, nes juos pasekus, kviečiame į ATEITIES redakcinį kolektyvą. Taip pvz. mūsų štabe atsirado Gabija Juozapavičiūtė, kuri redagavo Hamiltono MAS kuopos laikraštėlį "Moksleivio Balsą".

SŪKURYS

Čikagos moksleivių ateitininkų Lipniūno kuopos laikraštėlis. Redaguoja Aleksandras Pakalniškis ir Vytautas Narutis. Tai bene vienas iš stipriausių pačių moksleivių leidžiamų laikraštėlių. Šiais metais jau pasirodė trys numeriai, beveik kiekvienas beturįs ir rimtoką straipsnį, tačiau kas mus sužavėjo šį laikraštėlį beskaitant — tai moksleivių jumoras: jo yra nemažai, ir geras. Ypač tie Pakalniškio "filosofavimai" apie senimą ir jaunimą rodo, kad galima tikėtis, jogei iš jo vieną dieną gali būti kasnors panašaus į Pulgį Andriušį ar bent netoli to. Gal tik reikėtų įspėti, kad kartais tokis sąmojus turi tendenciją virsti cinizmu ar ironija, — o iš ten nebetoli ir į savinieką... To tai jau linkėtume Pakalniškiui rimtai išvengti. Šiaip jo ir jo draugų sąmojus yra pasigėrėtinas, pvz. "Jei kas įspirs į užpakalį — nepyk, nes tai tik įrodo, kad esi priekyje". Yra daug įdomių šio meto gyvenimiškųjų pastebėjimų: "lietuvis, iškritęs iš savo bendruomenės, tampa "amerikonu", amerikonas, iškritęs iš savo bendruomenės, gali tapti "hippie". Gi apie savo veiklą kalbėdami, "Sūkurio" leidėjai moka ir šitaip pasiskųsti: "pasaulyje yra daug pogrindžių; jų tarpe yra ir Lipniūno kuopa. Susirinkiman atėjus, net sunku atspėti, kiek yra narių..." arba: "visur matome, kaip viduje vyksta kovos dėl valdžios. Tačiau pas mus sunku surasti valdyboms ne tik oponentus, bet ir sąjungininkus..." Šia proga spausdiname įdomesnes vietas iš "Sūkurio Kreivų Šypsenų skyriuje, nes galvojame, kad kai kurios moksleivių frazės tikrai vertos visiems pasidžiaugti.

PIRMYN, JAUNIME!

Toronto moksleivių ateitininkų laikraštėlis. Redaktorius Eugenijus Girdauskas. Ankstyvesni šio laikraštėlio numeriai pasižymėjo redakcinės kolegijos didumu; kartais iki 9 moksleivių jį redaguodavo. Vėliau laikraštėlio formatas buvo sumažintas (turbūt taikantis prie ATEITIES?). "Pirmyn Jaunime" eina visos eilėsminčių ir idėjų konglomeratas: čia domimasi "hippies" ir jų gyvenimo būdu, analizuojama kas valdo pasaulį: vyrai ar moterys? — kartais net paliečiami "pamatiniai" klausimai (kas yra žmogus?), bet su šiais pastaraisiais jau sunkiau... Tiesą pasakius, sprendžiant klausimą "kas yra žmogus" beveik tik tiek ir gaunasi, kad lietuvis vidėlto galų gale — yra žmogus... Tačiau reikia sveikinti už drąsą, kurios tokiais atvejais yra daugiau negu informacijos ar žinių... Ta proga norėtume žinoti, kur dingo tie visi ankstyvesnieji laikraštėlio bendradarbiai, kurie perėjo į studentus (ir galbūt į analfabetus?). Šiaip esama šiek tiek ir juokų, bet jie kažkaip nemaloniai atgrežti į save pačius (ha, ha, ha, — mes durni), ir tų pastarųjų yra gana mažai ("kas yra pasaulėžiūra? — pasaulėžiūra yra turėti gerą šeimą"). Šiaip laikraštėlis yra įdomus, kai kurie numeriai turi daug medžiagos (kartais ir labai geros, pvz. A. Čepo straipsnis apie optimizmą ir

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

pesimizmą) ir Toronto lietuvių tarpe, kiekgėrio nieko nereikės daryti"). Linkėtume šiai girdėti, platinasi su dideliu pasisekimu. Viso jau pasirodė 27 numeriai.

kuopai ir toliau nepavargti, o ištverti, leidžiant kuo daugiau numerių, nes jaučiame, kad toje vietovėje analfabetų nėra.

MOKSLEIVIO BALSAS

Hamiltono kuopos moksleivių ateitininkų laikraštėlis, redaguoja Dainora Juozapavičiūtė. Mums iš čia žiūrint, atrodo, kad šis laikraštėlis atspindi ne tik Hamiltono kuopą, bet ir visą lietuvių koloniją. Šis laikraštėlis visada pasižymėjo savotiška subrendusia ir kartu nuoširdžia nuotaika. Žinome, kad nei kolonija, nei moksleivių kuopa nėra masiniai gausios, ir mus stebina, iš kur ten gaunasi įvairūs rimtos kokybės gaminiai... "Moksleivio Balsas" nėra išimtis; jame sprendžiami eiliniai klausimai ("ar televizija paveikia vaikus?"), bet su šviežiu požiūriu ir tikrai įdomiais atsakymais ("jei televizijoje ir toliau tik tam tikri žmonės visada laimės, tai jaunimas užaugs nerealiame pasaulyje, kur dėl

— — —

Ši trumpa moksleivių spaudos apžvalga nėra pilna; savo laikraštėlius leidžia Bostonas, New Yorkas ir kitos vietovės, bet jie pasirodo retai ir nereguliariai. Juos aptarsime kitą sykį. Jie visi mums įdomūs ir vertingi, nes sugriauna visų pesimistų galvojimą, kad mūsų jaunimas lietuviškai nei kalba, nei rašo. Tai tvirtinti būtų didelė netiesa, ir šių laikraštėlių buvimas kaip tiktai rodo, kad yra auganti nauja lietuvių generacija, kuri gal kiek kitaip galvoja, bet rašo lietuvių kalba — ir visai gera, gryna kalba. Juos surasti, parodyti ir padrąsinti — yra visų mūsų pareiga ir uždavinys.

Antanas Sabalis

Studentai ateitininkai literatūros meno vakare, SAS stovykloje. G. Naujokaičio nuotr.

Lietuvos karalius Mindaugas. J. Kašubos skulptūra.

Mindaugo medžioklė Rusenėje

VAIVA VĖBRAITĖ

(Tęsinys iš praeito numerio.)

Kunigaikščiai jojo greta. Jų priešakyje bėgo du Erdvilo šunys, kurie dar neužaugę, buvo Viesulo atimti iš kalavijuočių. Mindaugas neragino savo žirgo, kuris tačiau neatsiliko nuo šunų, o tie nujautė kur gali gulėti žvėris. Iš tikrųjų, įbėgę į skynimą abu šunys staiga sustojo ir laukė iki prijos medžiotojai. Tik tada, garsiai suloję, puolė prie jaunų eglaičių, iš tarp kurių iššoko septynšakiais ragais briedis.

Abiejų kunigaikščių medžiokliniai žirgai pasileido zovada paskui žvėrį. Iš pradžios raiteliai atsiliko, bet po pusvalandžio briedis pradėjo vargti. Iš abiejų šonų bėgo šunys, tad sukaupus jėgas jam teko bėgti pirmyn. Putoti žirgai artėjo.

Mindaugas, kuris nelabai domėjosi medžiokle, pirmutinis pastebėjo tolumoje judančius žmones, kurių briedis išvengė pasukdamas į kairę. Kunigaikščiai sulaikė žirgus ir lėtai jojo prie napažįstamųjų.

— Sto-ok! — pasigirdo priešakyje iš eglių tankmės.

Mindaugas sustojo. Iš tankmės išėjo trys jietimis ginkluoti vyrai; toliau, priešakyje, buvo matyti ir didesnis būrys.

— Čia kunigaikščio Tautvilo girios! Niekas negali įžengti į jas be kunigaikščio leidimo! — pareiškė arčiausiai sustojęs sargybinis.

— Pasakykit savo kunigaikščiui, — tarė Mindaugas, — kas pas jį į svečius buvo aajojęs kunigaikštis Mindaugas. Deramai nesutiktas, jis grįžo atgal. Pasakykite taip pat, kad aš kviečiu kunigaikštį Tautvilą į Kernavę, kur jis bus priimtas kaip garbingas svečias, kaip žemaičių kunigaikštis.

Sargybinių jietys nusviro žemyn, visi trys stovėjo galvas nuleidę, nors nežinojo, kad vos keliolika žingsnių užpakaly, lyg iš žemės iškilo Viesulas, o kiek toliau neatskiriamas jo kovų draugas Raginis. Pastarasis sekė kiekvieną Viesulo judesį, pasiruošęs per akimirką perduoti jo komandą kautynėms pasiruošusiam būriui, čia pat užsislėpusiam už senų, apsamanojusių eglių.

Viesulo akis žaibavo iš apmaudo, dešinės rankos pirštai nervingai spaudė kalavijo rankeną. Nieko šiam momente jis labiau netroško, kaip Mindaugo leidimo sutrypti, su žemėmis sumaišyti kalavijuočiams parsidavusio Tautvilo sargybas. Didžiausias buvo jo nusivylimas kai Mindaugas vėl prabilo:

— Pakelkit galvas, garbingi žemaičiai, jūs einate jums pavestas pareigas ir aš neturiu jums nei blogo jausmo, nei blogo žodžio.

Tai taręs, Mindaugas pasuko savo žirgą atgal, ir tik dabar pastebėjo kunigaikščius saugojusio Viesulo rūstų veidą ir jo kautynių aprangą.

— Tu, Viesule, turbūt tikėjaisi stambų lokį užklupti medžioklėje, kad užsidėjai tokią sunkią aprangą, — prašnekino Mindaugas vienaakį karvedį.

— Mano lokių apranga dar sunkesnė; be to, jie dar kalavijus ant pilvų išsipaišę, — atsakė Viesulas.

— Teks dar ne kartą mums, narsusis Viesule, susitikti su kalavijuotais lokiais, — pridūrė Mindaugas ir pasuko žirgą Rusenės link.

— Pasakyk, Viesule, medžiotojams, kad kunigaikščiai grįžo į pilį ir lauks jų vakare su grobiu, — tarė greta Mindaugo jodamas Erdvilas.

Viesulas su būriu dingo iš akių lygiai taip paslaptingai, kaip ir buvo atsiradęs. Tik kunigaikščiams priartėjus prie pilies, tarp medžių kamienų vėl šmėstelėjo Viesulo ir Raginio siluetai. Iš įpratimo prisidengdamas krūmais ir vietos nelygumais, užpakalyje Mindaugo ir Erdvilo — jojo narsiausių Viesulo kareivių būrys.

Pašnekesys su Tėvu Kijausku Kennebunkporte

APIE REVOLIUCINES JAUNIMO NUOTAIKAS JŲ APRAIŠKAS PASAULYJE IR ATEITININKŲ VAIDMENĮ:

Simpoziumo dalyviai: Rita Abromaitytė, Gabija Juozapavičiūtė, Aušra Kregždytė, Vytautas Narutis ir Antanas Razgaitis.

Moderavo — Tėvas G. Kijauskas, S. J.

•

Revoliucjia yra keitimasis. Jaunimo tarpe kyla revoliucija prieš autoritetą iš didelio noro ir pasiryžimo ne tik kalbėti, bet ir veikti, ir taip atsiekti savo tikslą. Jaunimas nori viską greitai atsiekti. Jis gyvena ne evoliucijoj, bet revoliucijoj. Pas jaunimą nedažnai randame progresyvų keitimąsi.

Paskutiniais laikais revoliucionieriškas judėjimas jaunimo tarpe pasiekė pasaulinį mąstą. Tai įvyko dėka greitų, naujų komunikacijos sistemų, kurios padėjo pabrėžti arba išryškinti jaunimo pasipriešinimo nuotaiką ir taip padarė revoliuciją globaline.

Pagrinde, jaunimas yra idealistinis; jis turi aukštus siekimus, jis žino ko nori, bet nemato kliūčių, į kurias yra būtina ir realistiška atsižvelgti. Jaunimas nenori pasisavinti tėvų vertybių, bet ieško vis naujesnių, originalesnių. Todėl jis nederina savo ir tėvų vertybių. Nors ir yra padaryta tėvų įtaka — jis to niekad nepripažins. Senimas jau turi pagrinde suformuotas savo vertybes (jeigu jis yra tikrai subrendęs), o jaunimas dar ieško, dar formuojasi. Čia ir yra didysis skirtumas tarp jaunimo ir senimo, dėl kurio kartais nerandama komunikacijos ir dėl kurio jaunimas yra pavadintas revoliucijonieriškų.

Dar ne taip seniai stebėjome Amerikos ir Prancūzijos bei Vokietijos jaunimą savo televizijos ekranuose. Tas jaunimas nuvertė krašto autoritetus ir suparaližavo universiteto gyvenimą. Tai darydamas, jis pabrėžė pagrindines revoliucinio jaunimo vertybes — savarankiškumą ir norą pagerinti aplinką, kurioje jis gyvena. Jis nori pašalinti "senąją" sistemą, bet dar neturi konkrečių pasiūlymų, ką padėti jos vietoje. Jeigu pašaliname tai, kas yra, ir neturime kuo pakeisti, paliekame tuštumą — nulį. Revoliucija turi kur nors vesti. Neužtenka žinojimo, kad reikia pakeisti ir kaip pakeisti, bet reikia žinoti: kuo pakeisti. Pačių studentų universitetų administravimas galėtų būti geras dalykas tuo, kad vyksta mokymasis vadovauti ir reprezentavimas studentų nuomonių, bet reikia atsiminti, kad to neužtenka administravime. Tam darbui yra paskirti ištreniruoti, išsilavinę specialistai, kurie gali atsižvelgti į jau dabar taip aiškai reiškiamas studentų nuomones.

Daug įtakos jaunuolio gyvenime yra padaręs reklaminis, filmų pasaulis. Jis padaro pasaulį nerealiu. Už tai jaunimas, gyvendamas fantazijose, pasidaro per didelis idealistas, visai atmesdamas realybę, kurios jis arba neranda, arba kuri jam pasidaro per reali, ir jis stengiasi ją užmiršti, bandydamas susikurti sau gražų, be sunkumų, idealų gyvenimą žemėje.

Revoliucionieriai lietuvių studentų tarpe iškrenta iš lietuvių bendruomenės, nes bijo, kad jie ir jų idėjos nebus čia priimti. Lietuvių bendruomenė yra palyginus maža ir gana artimai sujungta. Ji gyvena pagal nustatytas, palyginti griežtas taisykles ir nelaukia studentijos pobūdžio revoliucijos. Lietuviams studentams revoliucionieriams čia nėra vietos ir jie žino, kad jų darbas bus veltui. Tada jie pasitraukia iš įprastos mažosios visuomenės į masinę amerikonių visuomenę, kurioje jie pasimeta. Čia jie pradeda gyventi apatijoje, ir niekas jų daugiau nejaudina. Jie jaučia, kad senimas tiktai rūpinasi lietuvybės išlaikymu, o jie ir jų mintys anų nedomina. Kiti, kurie nori dirbti, pasireikšti, domisi ne tik lietuvių, bet ir kitu pasauliu — jaučia, kad jiems yra užkirstas kelias, nes pas lietuvius yra (tendencija) palinkimas priimti žmogų, kuris tik lietuviams dirba ir niekam kitam (savo laisvu laiku), kai jau yra atsiekęs savo profesiją.

Ateitininkų paskirtis yra kreipti šią revoliucinę nuotaiką; kreipti ją į pozityvumą valstybių ugdyme ir gyvenimo atsiekimuose. Ateitininkas turi ieškoti geriausio, teisingiausio kelio, nes nusiteikimas ieškoti yra naudinga ir pozityvu, — baigė simpozijumo dalyviai.

Gabija

ŽIŪRONAI

ŽYGIS "ATEIČIAI"

Pirmoji stovyklos savaitė Wasagoje. Gražus ketvirtadienio rytas. Ir atsikelti reikėjo valandą anksčiau. 140 stovyklautojų pasiruošė žygiui Tik 3 buvo gailestingosios sesers atleisti. Visi kiti turi žygiuoti, be jokio pasirinkimo.

Paskutinis patikrinimas prie vėliavų. Visi praeina pro žygio viršininką Andrių Paškauską. Nė vienas neišleidžiamas be storų kojinių ir batų. Visas žygis — 24 mylios; 12 mylių iki numatytos Vaškaičių sodybos ir 12 mylių atgal. Kas 3 mylios yra padarytos atžymėjimo stotys ("check-points"), kur kiekvienas gauna atsigerti, sausainį ir — žygiuoja toliau. Visiem išduotos kortelės ir, priėjus 3 mylių stotį, atžymima, kad jis tą 3 mylių nuotolį praėjo. Kas pavargsta — gali pasilikti tik atžymėjimo stotyje ir laukti, kol bus parvežtas atgal stovyklon.

Tik išėjus pro stovyklos vartus, visi susigrupavo taip, kaip norėjo. Patys jaunučiai pirmas 3 mylias tiesiog bėgte bėgo. Susidarė didžiausia virtinė. Visą laiką pirmyn ir atgal važinėjo 3 automobiliai, nors pavargusieji galėjo sustoti tik 3 mylių stotyse. Net neįtikėtina, kad puskelį, 12 mylių, — kur buvo duodami pietūs, — nepasiekė tik 7 stovyklautojai.

Su grįžimu buvo kitaip. Daug kas nebesirįžo iš viso bandyti žygiuoti po pietų. Kiti tuoj leidosi atgal. Dalis bėgo ir visą 12 mylių atgal parbėgo bėgte (per 2 valandas).

Kelionė atgal buvo sunkesnė, tačiau pėsčiom stovyklon sugrįžo 55 stovyklautojai.

Pūslių ant kojų daug, raumenys skauda, — tačiau nuotaika gera!

Šis žygis buvo "ATEIČIAI". Buvo skelbta, kad kiekvienas stovyklautojas susirinktų rėmėjų — "sponsorių", kurie skirtų kiek nors už kiekvieną nueitą mylią. Buvo tėvų, kurie nesitikėdami, kad jų 7 ar 8 metų duktė nueis daugiau negu 3 my lias, paskyrė po $1.00 už mylią. Teko apsigaut,i — ne viena mažytė nuėjo 12 mylių. Buvo nemaža, kurie "sponsorių" ir visiškai neturėjo, bet žygiavo. Daugiausia rėmėjų turinčiam ir daugiausia surinkusiam už žygį buvo pažadėta premija. Ji buvo įteikta **Juozui Gudinskui** iš Hamiltono, kuris už žygį surinko $67.00. Jam padėjo jo broliai: Antanas ir Marijus. **Jie visi 3 "Ateičiai" savo žygiu surinko $100.00** Tai tikrai didelis darbas ir pasiryžimas, kurį gali įvykdyti tik tvirtos valios, pasirįžę moksleiviai.

Iš viso žygis "Ateičiai" davė $268.00. Norime paskelbti pavardes tų visų, kurie surinko virš $1.00: Juozas, Antanas ir Marijus Gudinskai — $100.000, Sigita Dudaitė (Toronto) — $19.00, Rimas Kaknevičius (Toronto) — $15.00, Rasa Bukšaitytė (Toronto) — $14.00, Gražina Marcinėnaitė (Toronto) — $14.00, Rūta Girdauskaitė (Toronto) — $13.26, Ramunė Stravinskaitė (Toronto) — $8.00, Rūta Čepaitė (Toronto) — $7.26, Giedrė Čepaitytė (Toronto) — $7.15, Romas Puteris (To ronto) — $6.25, Laima Underytė (Čikaga) — $6.00, Dainius Abromaitis (Toronto) — $6.00, Edvardas Stravinskas (Toronto — $5.50, Danutė Žabaitė (Toronto) — $5.00, Vida Bumbulytė (Toronto) — $4.20, Nijolė Bočkutė (Toronto) — $3.00, Jolanda Sakaitė — $3.50, Gunda Urbonaitė (Toronto) — $3.00, Raimundas Jutkevičius (Hamilton) — $2.40, Vida Juvaitė (Toronto) — $1.70, Nora Znotinaitė (Guelph) — $2.00, Dalia Vaškevičiūtė (Toronto — $1.25, Diana Taseckaitė (Toronto) — $1.20, Birutė Nakrošiūtė (Toronto) $1.20, Kristina Gedrimaitė (Hamiltono) — $1.25, Raimundas Smolskis (Toronto) —$1.10, Daina Grabauskaitė (Oakville) — $1.00.

Keletas, čia nesužymėtų, surinko mažiau negu $1.00. Visiems nuoširdus ačiū! Kitais me tais tikimės surinkti daugiau.

V. K.

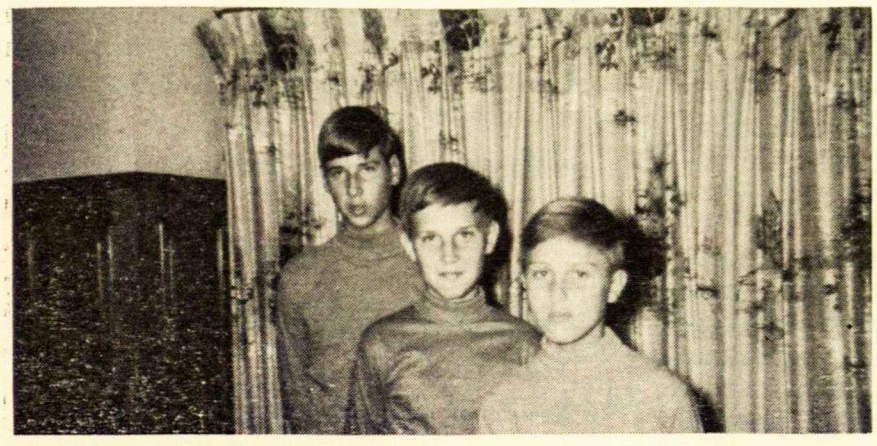

Trys broliai Gudinskai (Juozas, Antanas ir Marijus) iš Hamiltono, surinkę už žygį ATEIČIAI 100 dolerių Wasagos stovyklos metu.

HAMILTONO "GYVATARO" VIEŠNAGĖ VOKIETIJOJE

Nespėjo iš Romuvos išvažinėti Europos lietuvių jaunimo suvažiavimo dalyviai, tuoj ją užplūdo kito žemyno sesės ir broliai — Hamiltono lietuvių tautinių šokių ansamblio "Gyvataro" šokėjai. P. Breichmanienės vadovaujami, jie atvyko iš Paryžiaus rugpiūčio 2 naktį. Grupelė nedidelė, nedaug ką porą dešimčių asmenų teprašokanti, bet šauni — visi stiprūs ir patvarūs jaunuoliai-ės, daugiausia studentai-ės. Į Prancūziją jie atvyko Kanados vyriausybės pasiųsti atstovauti Kanadai tarptautiniame tautinių šokių festivalyje. Kadangi laiko iki to renginio pradžios dar buvo visa savaitė ar daugiau, tai jauni smalsuoliai panoro aplankyti ir Vokietiją su jos lietuvybės židiniu — Vasario 16 gimnazija. Pasitaikė gera proga. Rugpiūčio 4 Romuvoje prasidėjo XV-oji Vokietijos lietuvių studijų savaitė, į kurią suvažiavo apie pusantro šimto dalyvių. Tai progai už akių užbėgo dar kita. Rugpi. 4 Koenigsteine baigėsi XVIII-sis Persekiojamos Bažnyčios (Kirche in Not) kongresas. Vokietijos lietuvių katalikų sielovados direktorius prel. Aviža, patyręs, jog Romuvon atvyko tolimi užjūrio svečiai, pasamdė autobusą ir rugpiūčio 3 vakare visus atgabeno į Koenigsteiną pašokti besibaigiančio kongreso meninėje programoje ir tuo pačiu pagarsinti lietuvių vardą. Gyvatariečių pasisekimas buvo didelis. Koncertas vyko puikioje Susitikimo Namų (Haus der Begegnung) salėje, kur hamiltoniškiams teko rungtyniauti su gan stipria vengrų šokėjų grupe iš Šveicarijos. Varžybas neabejotinai laimėjo lietuviai. Publika vis prašė "Gyvatarą" kartoti, bet dėl ilgos programos nebuvo galima tų prašymų patenkinti.

Gavę žinią, kad "Gyvataras" atvyks į Romuvą, studijų savaitės rengėjai painformavo aplinkines bendruomenės apylinkes, darbo kuopų vyrus ir studijų savaitės dalyvius, kad rugpiūčio 4, gražiam orui esant, svečiai iš Kanados duos parke lietuvių tautinių šokių koncertą. Deja sekmadienį lijo, ir svečiai buvo priversti šokti po Vasario 16 gimnazijos stogu. Lietus atbaidė daugelį tautiečių nuo vykimo į koncertą, nes nebuvo tikri, ar jis iš viso įvyks. Tik šimtas su viršum asmenų, kurie tą sekmadienį aplankė Romuvą, turėjo retą malonumą pasigėrėti tikrai puikiai Kanados lietuvių ansamblio pašoktais mūsų tautiečių šokiais, gražiais, dail. Tamošaitienės austais tautiniais drabužiais ir šauniais jaunaisiais svečiais. Tur būt, kiekvienas šokis kiekvienos šokėjų grupės yra savaip interpretuojamas. P. Breichmanienės duotoji interpretacija Vokietijos lietuviams buvo nauja, užtat juo įdomesnė. Originalus buvo kiekvieno šokio pristatymas, kurį atliko geltonkasė Martinkutė pačios vadovės sukurtais posmais. O koncerto gale kiekvienas šokėjas pats save prisistatė žiūrovams. Visi kalbėjo lietuviškai, daugelis be jokio svetimo akcento. P. Breichmanienei kartu su pagyrimais buvo įteikta gražių rožių puokštė, o kiekvienam šokėjui ir šokėjai priešingos lyties jaunuolės-iai įteikė po gėlę. Dar porą dienų mieli svečiai iš Kanados viešėjo Romuvoje. Dienomis jie susipažino su Heidelbergu ir kitais artimesniais miestais bei įdomesnėmis vietovėmis, plaukiojo Reinu, o vakarais, nors ir pavargę nuo išvykų, dainavo ir šoko kartu su studijų savaitės dalyviais.

Prieš atsisveikindami, gyvatariečiai, visų labai prašomi, suruošė atsisveikinimo koncertą Rennhofo pilies salėje. Tai buvo pats nuotaikingiausias pasirodymas, nors dėl nuovargio ir per mažos bei slidžios salės trūko judesių tikslumo.

Sunkus buvo skyrimasis. Tik vienos tautos žmonės per tokį trumpą laiką gali taip labai suartėti ir susidraugauti. Atsisveikinant nebesigirdėjo skardaus juoko, keturias dienas skambėjusio Romuvoje. Daugelio akyse žibėjo ašaros. Bet skirtis reikėjo. Nežinia kada vėl teks susitikti, nes Europos ir Amerikos lietuvių jaunimo keliai tokie skirtingi.

WORCHESTERIS

Ketvirtadienį, rugsėjo 19 dieną, Worcesterio Stasio Šalkauskio kuopos moksleiviai ateitininkai susirinkome kuopos pirmininkės namuose pirmam "iš po vasaros" susirinkimui.

Suzana Pauliukonytė praeitų metų pirmininkė, atidarė ir pravedė susirinkimą. Nauji nariai buvo pristatyti ir supažindinti su mūsų veikla. Sekė naujos valdybos rinkimai.

Mūsų kuopa padidėjo šešiais nariais, todėl galėjome išrinkti valdybą iš keturių asmenų — praeitais metais turėjome tik du valdybos narius.

Nauja valdyba: Suzana Pauliukonytė — jai vėl teko didelės pirmininkės pareigos; Kęstutis Pauliukonis — vicepirmininkauja; Onilė Vaitkutė — sekretorė ir Paulius Gavelis — iždininkas.

Susirinkimo svarbiausias punktas buvo mūsų rengiama Studijų Diena.

Susirinkimas baigėsi malda ir sekė vaišės.

Planuojame rengti Studijų Dieną lapkričio 9 ir 10 d. Tikimės didelio moksleivių dalyvavimo iš įvairių kolonijų. Visi kviečiami!

Onilė

MONTREALIO MOKSLEIVIAI ATEITININKAI GYVI!

Montrealio lietuvių kolonija nedidelė, bet gan judri. Lietuviškas jaunimas nemiega Nors ateitininkai nėra gausūs mūsų kolonijoje, bet ruošia net vasaros stovyklas. Dėka pasiaukojusių organizatorių šiemet atkų stovykla vėl įvyko. Ses. M. Margarita sutartinai su kitomis organizatorėmis poniomis: p. A. Mokūniene, J. Adamoniene, p. Malčėniene ir ekonomu p. P. Styra su dideliu atsidėjimu suorganizavo sėkmingą stovyklą, į kurią pasikvietė vyriausiu vadovu Tėvą Kijauską, buvusį mūsų Montrealio kolonijos vikarą, o dabar Jėzuitų provincijolą.

Stovykloje buvau stebėtoju. Paklausiau, kodėl vaikai taip noriai dainuoja, tai viena stovyklautoja tuoj pat atsakė, kad dainos tokios, kokios mums patinka. Kiti sako, mums patinka daug dainų mokėti ir norime kuo daugiau jų išmokti. Laužai buvo įdomūs ir jų buvo gan daug. Šokių vakarų turėta du, ir jaunimas buvo tikrai patenkintas. Programa buvo iš anksto kruopščiai suplanucta ir paruošta. Pasiteiravus iš vadovų sužinojau, kad tai buvo ses. M. Margaritos darbas. Kiekvieną vakaro programą pravedė kitas stovyklos vadovas, kurių buvo berods net aštuoni. Vyresnieji moksleiviai, kaip Linas Giriūnas, Paulius Kolyčius (Toronto), R. Juodis — tikrai puikiai kooperavo su vyresniaisiais vadovais, bet ir turėjo gražios iniciatyvos. Stovyklos maistas buvo be galo puikus ir tai dėka pasiaukojusių šeimininkų p. Žitkienės ir p. Girdžiuvienės ir ekonomo p. Styros. Šiemet mūsų jaunimui nepritrūko šilto vandens indams plauti, ir barakėliuose buvo elektra. Iš viso iš Montrealio ir Ottawos ateitininkų vasaros stovykloje stovyklavo 42 jaunuoliai. Tikimės, kad ir ateityje mūsų Nek. Pr. Marijos Seserys (Putnamietės) vadovaus ir organizuos panašias stovyklas.

Tėvas V.

CLEVELANDAS

Clevelando Moksleivių Ateitininkų Maironio kuopa pradėjo 1968-69 metų veiklą susirinkimu rugsėjo 29 d. Jo tikslas buvo išrinkti naują valdybą. Rinkimai vyko su oficialiom nominacijom ir slaptu balsavimu. Į naują valdybą išrinkti: Arūnas Bielinis — pirmininku, Raminta Vaitėnaitė—vicepirm., Roma Jasinevičiūtė — sekretore, Dalia Juodėnaitė — iždininke, Vytenis Čyvas — socialinių reikalų vedėju, Onytė Kliorytė — korespondente. Po susirinkimo uždarymo buvo vaišės. Kazys Razgaitis užėmė linksmąją programos dalį su skaidrėmis ir savo nuotykiais iš Dainavos ir Kalifornijos.

Naujai išrinkta valdyba sekantį savaitgalį posėdžiavo ir suorganizavo išleistuves abiturientams. Išleistuves pradėjo pereitų metų pirmininkas, Kęstutis Sušinskas. Jis padarė pranešimą apie praeitų metų veiklą, ir po trumpo atsisveikinimo žodžio perdavė valdžią naujai valdybai. Arūnas Bielinis

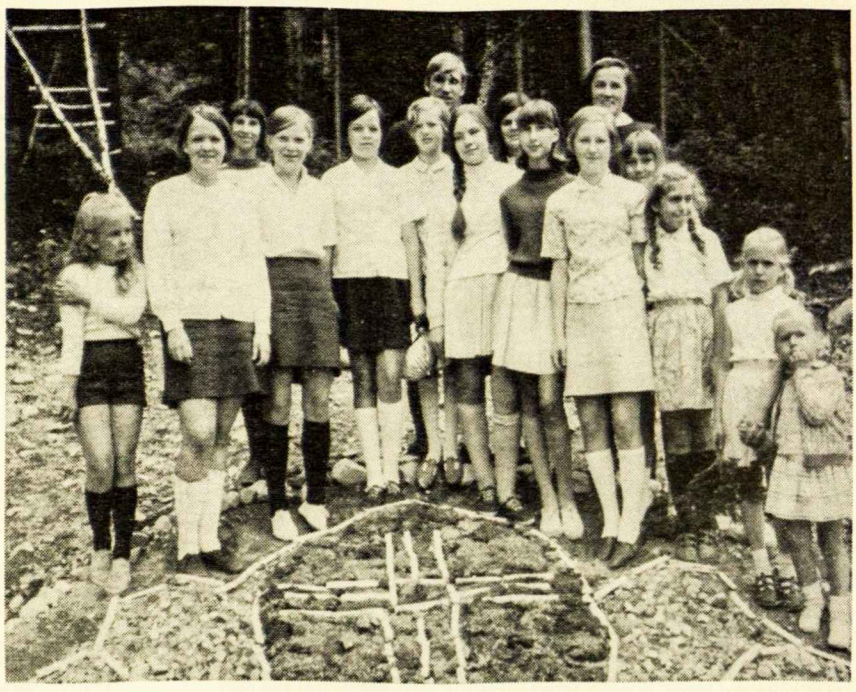

Kairėje: Montrealio "Baltijos" moksleivių at-kų stovyklautojų dalis su vadovais ir svečiais Laurentian kalnuose. Dešinėje: tų pačių stovyklautojų dalis su vadove Sesele M. Margarita prie ateitininkų ženklo.

padėkojo visiems už prisidėjimą prie veiklos ir įteikė abiturientams — Elenutei Eidimtaitei, Elenutei Razgaitytei, Kęstučiui Sušinskui — gėles ir dovaną — lietuviškų dainų plokštelę. Rimas Laniauskas, MAS CV pirmininkas, ir Antanas Razgaitis, SAS CV pirmininkas, perdavė savo linkėjimus naujiem ir seniem moksleiviam. Po uždarymo maldos, sekė šokiai ir vaišės. Tie kurie dalyvavo buvo patenkinti ir laimingi; gailėjosi tie, kurie neatėjo.

Onytė Kliorytė

•

TORONTAS

Kuopa turės tris korespondentus

Toronto Šalkauskio kuopa pradėjo savo veiklą pirmutiniu metiniu susirinkimu. Jis įvyko sekmadienį, rugsėjo 15 d., kurio metu buvo išrinkta nauja valdyba. Ją sudaro:

Pirmininkas — Eugenijus Girdauskas,

vicepirmininkas — Romas Puteris,

sekretorė — Rūta Juzukonytė

iždininkas — Algis Žabas,

socialiniam reikalam — Paulius Kolyčius,

narė — Rasa Bukšaitytė,

"Pirmyn Jaunime" redaktorius — Algis Čepas,

korespondentai — Vytautas Abromaitis, Rita Kolyčiūtė, Ramona Girdauskaitė.

Sekantį savaitgalį, rugsėjo 21 d., buvo ateitininkų suruošti jaunimo šokiai. Šokiuose dalyvavo daug jaunimo. Orkestras buvo puikus, ir šokiai labai linksmai praėjo.

Užbaigiant vasarą, rugsėjo 28 d. visi ateitininkai važiavo iškylai į gamtą. Autobusas išvažiavo po devintos valandos mišių. Iškyloje dalyvavo netik daug moksleivių ir jaunučių, bet ir nemažai tėvelių. Programa buvo gerai išplanuota; buvo daug žaidimų ir varžybų. Tėveliai pasirodė ne tokie senukai, nes laimėjo kvadrato varžybas prieš mergaites ... Pažaidus, dešrelės su bulkomis buvo neišpasakytai skanios (kai valgoma šviežiame ore). Po pietų buvo dar daugiau žaidimų ir valgymo kon kursai. Po to dauguma ėjo pasivaikščioti paupe. Laikas greitai bėgo, ir tuoj turėjome grįžti namo. Buvo gaila atsisveikinti su vasaros grožybėmis ir atostogų prisiminimais. Autobusas triukšmingai ir laimingai sugrįžo į Torontą.

Antrasis susirinkimas įvyko sekmadienį, spalio 6 d. Šis susirinkimas buvo skirtingas nuo daugelio kitų: mėginant paįvairinti susirinkimus, valdžia bandė sukurti kitokią nuotaiką. Ateitininkai, susirinkę, sėdėjo ant grindų, šviesos buvo užgesintos, o degė žvakės. Susirinkimą pradėjo pirm. A. Girdauskas malda. Paskui visi kalbėjom, dainavom, juokavom, klausėmės plokštelių ir skaitėm poeziją. Nuotaika buvo linksma ir jautri. Visiems šitas susirinkimas patiko, bet buvo nutarta visų tokių susirinkimų nedaryti.

Šiais metais mūsų kuopa turi šūkį "Įsijungimas". Šiuos me tus mes pavadinome "Įsijungimo Metais". Įsijungimas yra tema pratęsta iš vasaros stovyklos Wasagoje. Šiam tikslui atsiekti, mes norime pavairinti susirinkimus. Dėl diskusijų medžiagos, planuojame naudoti įvairius filmus, plokšteles ir eilėraščius. Norime pakviesti kelis prelegentus mums įvairias temas pristatyti. Kai kuriuos susirinkimus nutarėme daryti lauke, gamtoje, — jei oras bus gražus. Šiais metais jau yra pradėta organizuoti ateitininkų tautinių šokių grupę. Šioje grupėje dalyvaus visi savanoriai. Iš praėjusių metų bus tęsiamos mišios su gitarų giesmėmis ('folk mass"). Dar vienas dalykas, kurį mes norėtume suorganizuoti yra **labdaros darbai,** kurie padėtų ir mums ir kitiems.

Įsijungti su ateitininkais kitose vietovėse, mūsų korespondentai rašo į **Draugą, žiburius** ir **Ateitį**. Šiuo tikslu mes organizuojame "Įsijungimo Dienas", kurios įvyks lapkričio 31 d. ir gruodžio 1 d.

Mes turime didelius planus ir pageidavimus šiais metais, ir tikimės juos atsiekti.

Ramona Girdauskaitė

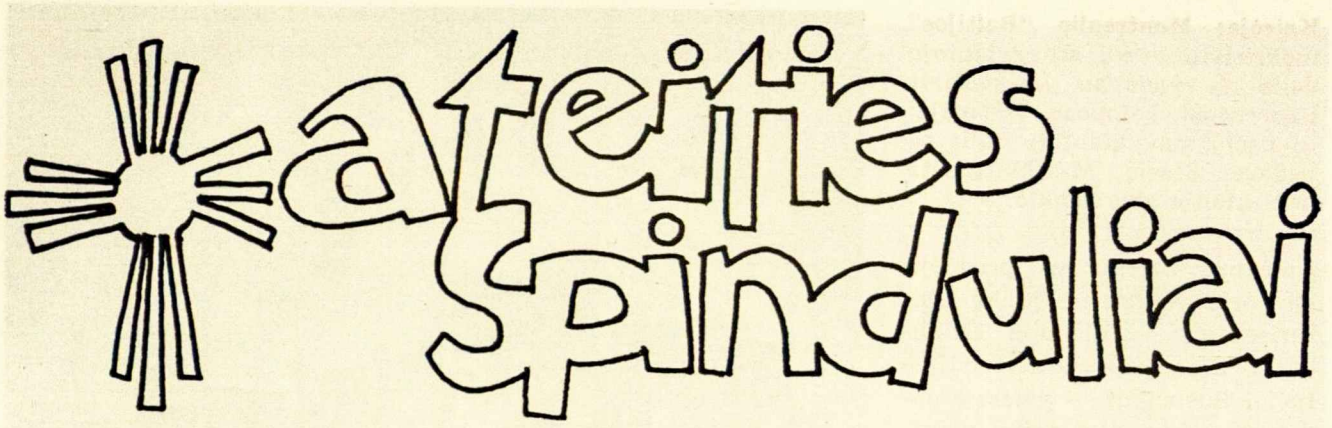

ĮSPŪDŽIAI APIE "GRANDINĖLĘ"

Galų gale atėjo laukta balandžio 27 d. Nuvažiavus į šv. Jurgio parapijos salę, pamačiau, kad viršutinė salė buvo jau pusiau pilna. Ir kodėl ne? Clevelando Tautinių šokių grupė "Grandinėlė" buvo atvykusi į Rochesterį. Mačiau, kad salėje nebuvo tik lietuviai. Buvo ir seselės amerikietės ir daugelis kitų amerikonų. Greitai pildėsi salė ir neužilgo "Grandinėlės" orkestras pradėjo gražiai groti. Tuoj žmonės salėje nutilo ir visi laukė pirmo šokio — "Mergaičių gijos". Šį pašokus, vyrai šauniai iššoko "Kariliui". Jie šoko begalo gražiai. Baigiant kiekvieną šokį publika karštai plojo ir negalėjo atsistebėti šokėjų grakštumu. Puošniais rūbais, spalvuotais, ir linksmom šypsenom, jie sužavėjo visą publiką. Šokis sekė šokį, beveik nesustojant. Ir kaip tie šokėjai įsigyveno į šokį! Bet man du šokiai daugiausia patiko iš visų išradingų šokių. Tai buvo "Blesdingėlė" ir "Klumpakojis". Blezdingėlę tik mergaitės šoko. Bet kaip gražiai ir gracingai. Jos turėjo atvaizduoti kregždžių pulką ir joms tas puikiai pavyko. Jų nosinaitės, vienu kartu buvo pakeltos ir nusileido. Ir ant kiekvieno veido buvo maloni šypsena.

Prie kai kurių šokių buvo skirtingi kostiumai: mergaitės nešiojo trumpus sijonus, arba parišta apie galvą buvo balta balta skarelė. Man irgi labai patiko tas šokis "Klumpakojis". Šokėjai vikriai šoko su medinėmis klumpėmis. O kokia graži ta muzika! Iki šio laiko aš niekaip neišsprendžiau, kaip jie galėjo pašokti su medinėmis klumpėmis. Vikrumas ir vaidyba buvo matoma šiame šokyje.

Prie scenos ponas Sagys atidžiai sekė šokėjų kiekvieną žingsnį. Žiūrėdama į šokėjus, aš irgi norėjau išbėgt ir pašokt su jais. Atrodė taip lengva ir smagu! Pabaigai visi šokėjai sustojo salėje ir tuo užbaigė programą. Publika jiems labai karštai plojo, kai visi šokėjai, ponas Sagys ir visi jo padėjėjai nusilenkė. Tada Rochesterio Tautinių šokių grupė įteikė gėlių "Grandinėlei", o Ateitininkų vardu moksleivių globėjas padovanojo lietuvišką albumą ir padėkojo už atvykimą. Rochesterio Miško Brolių kuopos Moksleiviai Ateitininkai buvo kvietę "Grandinėlę" į Rochesterį.

Po visų įteikimų, "Grandinėlės" šokėjai nustebino visus išvesdami žmones iš publikos pašokti suktinį.

Jūratė Krokytė

KODĖL SVARBI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ?

Visos Amerikos lietuviai šokėjai turi progą susirinkti ir bendrai šokti su kitų miestų tautinių šokių šokėjais. Šventėje mes sutinkame daug naujų draugių ir draugų ir daug senų pažįstamų. Bendrai, tautinių šokių šventės žiūrovams palieka didelį įspūdį, pamačius, kai visos Amerikos lietuviškas jaunimas kartu šoka

D. Sušinskaitė, 12 m.

KAIP AŠ ĮSIVAIZDUOJU LIETUVĄ

Kiek aš girdėjau iš savo tėvelių ir lituanistinėje mokykloje, Lietuvoje yra gražu. Jos žemė yra gera. Yra daug miškų, upių, ežerų. O prie Baltijos jūros galima rasti daug gintaro.

Žiemą Lietuvoje yra labai šalta, tai galima eiti čiuožti ant užšalusių upių, balų ir ežerų. Vasarą galima eiti maudytis ir eiti grybauti miškuose. *Visi ten kalba lietuviškai* ir visi žino visus tautinius šokius.

Paulius Laukaitis

Lietuva: viršuje — vienas iš gražiausių ežerų Lietuvoje, Platelių ežeras; žemai — senos pilies griuvėsiai Rytų Lietuvoje.

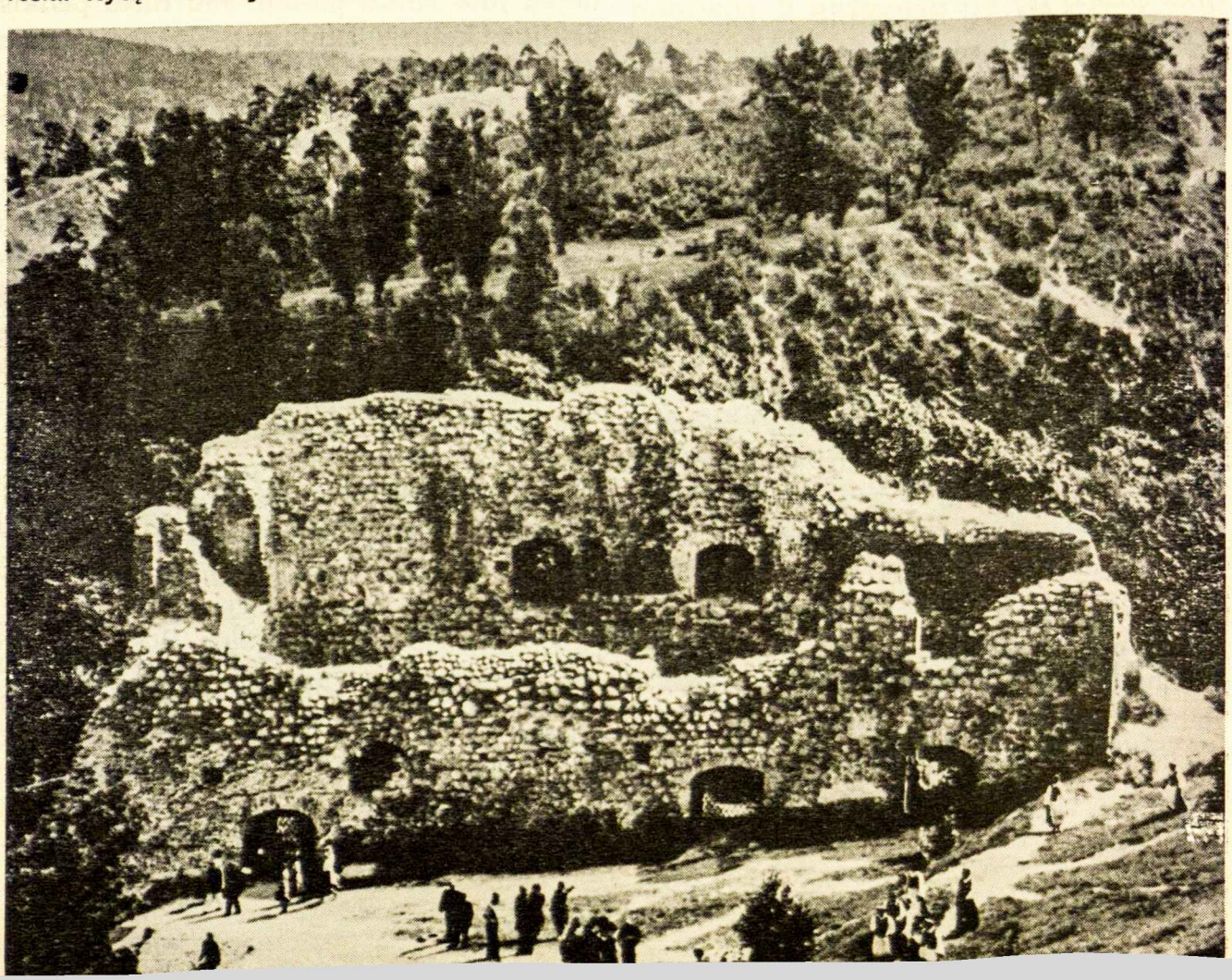

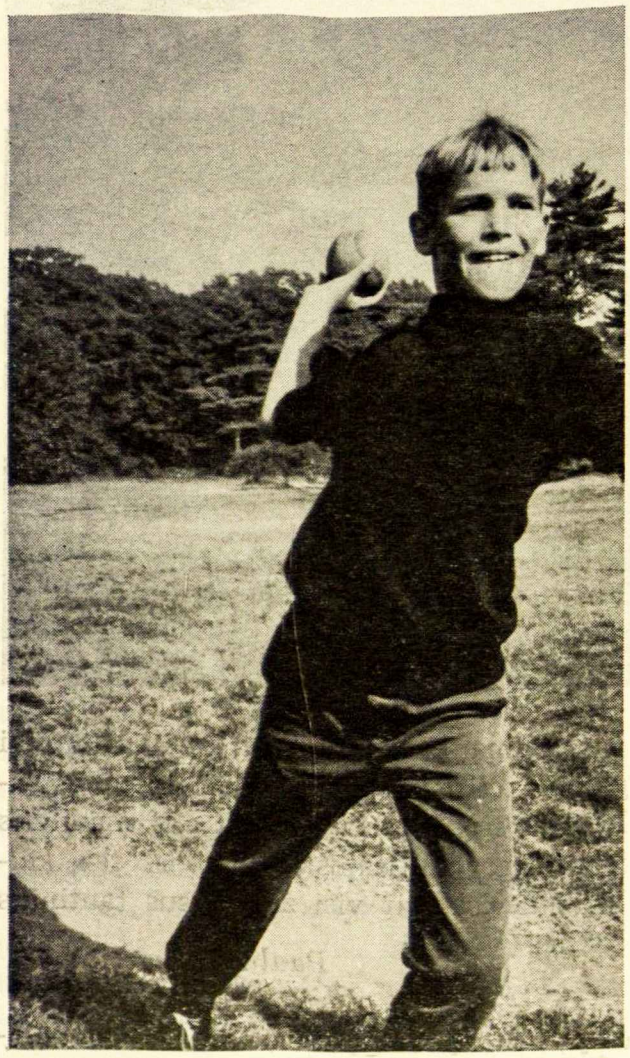

MŪSŲ SODELIS

Mes gyvename netoli miesto parko, kuriame yra zoologijos sodas. Kas dieną girdime žvėrių ir paukščių balsus.

Priekyje ir užpakalyje namo mes turime žolę ir medžiais apsodintą kiemą. Atsikraustę į šį namą neradome nei žolės, nei gėlių, nei medžių. Teko mums patiems sėti žolę, sodinti gėles ir medžius. Priekyje pasodinome tris berželius, klevą, kelias eglutes, dekoratyvinius krūmus, rožes ir gėles. Užpakalyje namo prisodinome vaismedžių, beržiukų, gluosnį, gražiai žydinčių krūmų. Prie namo sukasėme lysvę ir prisodinome gražių gėlių.

Kampe kiemo padarėme darželį, kuriame auginame daržoves ir uogas. Aš labai mėgstu sodinti gėles ir daržoves, o vėliau laistyti. O kokios skanios uogos ir daržovės, užaugintos savame darželyje!

Kristina Sabalytė

BERŽAS

Vienas iš Lietuvos medžių yra beržas. Jis yra lietuvių mėgstamas ir branginamas medis. Dažnai minimas dainose, kur jis lyginamas su našlaitėliu ar jaunu bernužėliu. Ir iš tikrųjų gale lauko stovįs vienas nusvirusiomis šakelėmis beržas lyg ir primena žmonių vargą.

Grynų beržynėlių Lietuvoje ne tiek daug, bet beržai auga pavieniui ir įsimaišę tarp kitų medžių. Beržais lietuviai mėgsta apsodinti sodybas ir pakeles. Taip pat plačiai jį vartoja puošimui. Per Sekmines lietuviai apkaišo savo namų duris ir kambarius beržo šakomis. Jo vardu ir birželio mėnuo pavadintas.

Pavasarį, pragręžus beržą, iš jo kamieno teka skaidri sula. Beržas negyvena taip ilgai kaip ąžuolas. Jo amžius siekia iki 150 metų. Išauga iki 90 pėdų aukščio.

Amerikoje nėra tokių gražių beržų kaip Lietuvoje.

Alina Prasauskaitė

MĖGIAMIAUSIAS DARBAS

Aš renku stiklinius gyvuliukus. Pradėjau juos rinkti pernai. Jau turiu penkis arklius, keturis šuniukus, dvi katytes ir du paukščiukus.

Kai kada su sesute žaidžiu jais. Gyvuliukus renku, nes man jie labai patinka.

Du mano arkliukai turi balnus, kuriuos galima nuimti. Vienas mano šuniukas gali pasakyti koks bus oras — saulė ar lietus. Vienas stiklinis paukščiukas man labai patinka. Aš noriu daugiau tokių žaisliukų nusipirkti.

Rūta Klimaitė

KĄ NORĖČIAU IŠMOKTI VASAROS STOVYKLOJE:

— Aš ypatingai norėčiau išmokti austi, siuvinėti ir daug naujų dainų.

Daiva Bielinytė

— Norėčiau stovykloje išmokti megzti ir dainuoti daug dainų.

Ramunė Banionytė

VIKRĖ

JORŪNĖ GIRNIŪTĖ

Tik ką išlėkusi pro lituanistinės mokyklos duris, kairėje rankoje tempdama kabalduojantį portfelį, buvau pasiruošusi įšokti automobilin, kai išgirdau broliuko Tomo šauksmą.

— Ei, Jorūne, spėk ką pasigavome! Voveraitę!

— Meluoji, — netikėdama atkirtau.

Seniai svajojau apie panašius atsitikimus, tačiau dabar, išgirdusi džiaugsmingus žodžius, negalėjau patikėti. Turbūt Tomas juokauja, bando nustebint mane?

Visdėlto, automobiliui įsisukus kieman, smalsumo pažadinta, striktelėjau iš jo, ir kiek tik kojos nešė, užlėkiau laiptais. Tiesiog sustingau iš netikėtumo. Mažame, iš juodų vielų supintame narvelyje, tupėjo pilksvai rudas, riebus, nusigandęs kamuoliukas. Voverytė, lyg ir pajutusi mano įtemptą žvilgsnį, pradėjo letenėlėmis trinti snukutį. Pagaliau įsidrąsinus, persirito kelis sykius kūliais ir išsitiesusi pasiraiviusi, nuėjo kiton narvelio pusėn. Pasitaškius vandeny, nusipirčius, skubiai sulukštenusi laukiančius riešutus —susirietusi užmigo.

Nei aš, nei Tomukas negalėjome atsitraukti nuo narvo. Ištisas valandas tupėjome tame kampelyje, žiūrėjome ir net kalbinome savo viešnią. Vis praeidami, neužmiršdavome paglostyti, pamaitinti. O ji ėdė viską: net morkas, — didesnes už ją pačią. Nakvodavo susirangiusi mano kelnėse. Tik snukutis matydavosi.

Vikrė jau buvo taip prijaukinta, kad paleista lakstydavo tik palei balkoną. Mėgdavo užlėkusi karstytis ant mano kojų, rankų ar pečių — mes jai buvome lyg medžiai. Labiausiai juokdavomės, kai Vikrė, įsibrovus į Mamos rankovę, knisinėjo, landžiojo per ją, lyg kurmis sav ourve. Pagaliau, netekus kvapo, išsirisdavo per kurį kitą atrastą plyšį.

Prabėgo keli džiaugsmingi mėnesiai. Kasdieną ji augo, storėjo, iš plačių akučių kibirkščiavo kažkoksai didelis pasiryžimas. Vieną rytą pamačiau išsigandusį, visą išbalusį, kiemu bėgantį broliuką.

— Jorūne, Jorūne. Vikrė išspruko, pabėgo! — apsiašarojęs sušuko jis, — po balkonu!

Gal ir būčiau ją pagavusi, bet ji per maža, per greita! Pralėkė, kaip kulka pro mano drebančius pirštus ir dingo krūmų tankumynuose. Dar spėjo šiaip taip prasibrauti į kitą kiemą. Mūsų kiemą iš tos pusės tvėrė aukšta, vielinė tvora. Nebuvo vilties. Liūdnomis akimis nusekiau tolstančią pabėgėlę. Visa virpėdama, nulėkiau tėveliams pranešti skaudžią žinią.

Mylimosios Vikrės daugiau niekad nebemačiau.

(Iš "Visko po truputį" — Kennebunkport'o moks. stovyklos laikraštėlio)

ATEITININKŲ ELITO GRUPĖ

Ateitininkai visų nepriima. Kas nori būti ateitininku, turi mokėti lietuviškai kalbėti, todėl kad ateitininkai yra lietuviška grupė. Ateitininkas turi būti gudrus, nes vienas iš jo principų yra inteligentiškumas. Jis turi būti katalikas, nes ateitininkai yra katalikiška organizacija ir vienas jų principas yra katalikiškumas. Jis turi mylėti tėvynę ir daryti ką gali padėti savo tautai. Jisai turi žinoti kaip su žmonėmis susikalbėti ir kaip elgtis prie žmonių Jis turi būti mandagus žmogus, ne koks "hippie" ar "hobo". Jis turi būti stiprus ir nebijoti atsistoti ir ginti tai, ką jis tiki. Ateitininkai turi žinoti, ką daryti per susirinkimus, neišdykauti ir nežioplinėti. Jie turi būti Dievo tarnai — padėti visiems, ne tik ateitininkams ar savo draugams. Turi žinoti kaip kalbėti, — kai yra diskusijos, reikia žinoti kaip pasisakyti. Ateitininkai turi kiek galėdami kalbėti lietuviškai ir skleisti lietuvybę. Tai matote, kad ateitininkai yra specialūs žmonės.

Petras Gražulis

BERNIOKAS IR VELNIAS

Lietuvių liaudies pasaka

Vienas žmogus išėjo upėn žuvauti. Nieko jis nepagauna — žuvis neina. Vaikšto ir galvoja: "Gal velnias pristojo!".

Tuoj ir atsirado velnias. Ir sako:

— Prižadėk man tą, ko namie nepalikai. Gausi žuvies, kiek tik norėsi. Tik pasirašyk; perpiauk savo pirštą ir krauju pasirašyk. O aš vadinuosi — senis Žilis Kalnis Kaulis.

Žmogus pasirašė. Žuvies pilna, prigaudė daugybę. Parsinešė namo tą žuvį, žiūri, kad per tą laiką jam sūnus užgimęs.

Sūnus gražiai augo. Užaugo geras berniokas. Vieną dieną tėvas jam ir sako:

— Aš tave prižadėjau seniui Žiliui Kalniui Kauliui.

— Tai eisiu, ką darysi, — sako jam sūnus.

MĮSLĖS

1. Kokios avys per metus suėda daugiau žolės — juodos, ar baltos?

2. Prieš kurį žmogų visi vyrai nusiima skrybėles?

3. Kurį mėnesį žmonės mažiausiai kalba?

4. Kas yra pilnas skylių, o laiko vandenį?

5. Ji yra tokia trapi, kad vos tik jos vardą pasakius, sudūžta. Kas ji?

6. Kas visuomet didėja, niekad nesumažėja?

7. Koks skirtumas tarp dramblio ir blusos?

8. Trys žmonės buvo palindę po lietsargiu ir nei vienas nesušlapo — kodėl?

9. Kas sudreba nuo kiekvieno pūstelėjimo, o gali atlaikyti didžiausią naštą?

10. Ką žmogus gali paliesti su dešine ranka, bet niekada negali su kaire ranka?

Pasiėmė jis lazdą, eina per miškus, per laukus ieškoti to senio. Niekur neranda. Prieina gryčiukę. Bobutė sėdi toj gryčiukėj. Jis ją klausia:

—Kur čia gyvena senis Žilis Kalnis Kaulius?

Ta sako:

—Nežinau, ale palauk, aš sušauksiu visus paukščius, paklausiu, ar jie nežino.

Ji išėjo, sušvilpė, tuoj prilėkė daugybė paukščių. Bobutė jų paklausė, visi atsakė:

— Nežinom.

Eina berniokas toliau. Prieina kitą tokią grytelę. Gyvena ten sena bobutė. Jis ir tos klausia.

Ta taip pat atsakė, kad nežino, ir prašė palaukti, kol ji sušauks visus žvėris paklausti. Išėjo, suriko. Kad prisirinko visokių žvėrių — ir vilkų, ir meškų, ir šernų, ir visokių! Visi atsakė, kad nežino.

Davė bobutė truputį užvalgyti tam berniokui, ir jie eina toliau. Atranda trečią grytelę, o joje tokį senelį. Įeina, klausia:

— Ar nežinai, senel, kur yra senis Kaulis?

— Nežinau, vaike, kur jis gyvena, bet žino upė. Į tą upę atlekia trys Kaulio gulbės maudytis. Pernakvok pas mane. Kai rytoj jos atskris maudytis, įlįsk į karklyną ir pasiimk jauniausios sparną.

Berniokas taip ir padarė. Įlindo į karklyną ir pamatė, kad gulbės pavirsta į gražias mergaites. Jis ir pasiėmė jauniausios sparną.

Jaunučių moksleivių rankdarbių parodėlė Kennebunko moksleivių ateitininkų stovykloje.
A. Juzaičio nuotr.

Gulbės nusimaudė, išlindo, — nebėr jauniausios sparno! Vyresnės gulbės nuskrido, o jaunoji prašo, verkia:

— Atiduok man sparną, sėsk ant manęs ir lėksim.

Tas atidavė sparnus, ir skrenda abudu. Nuskrido į tokį kalną, rado senį Žilį. Senis sako jam:

— Atėjai, vaike, tai būsi mano žentas, bet pirma turėsi man patarnauti.

Nuvedė jį į mišką ir liepė išversti visus medžius. Pasakė:

— Padarysi tą darbą, galėsi vesti mano dukterį, jei ne — negyvas būsi.

Berniokas atsisėdo ir verkia. Ateina mergaitė, kuri jį čia atnešė, ir sako:

— Gulk ir miegok!

Ji pašaukė velnius, tie po medį paėmę išnešiojo visą mišką. Rytą ateina senis — darbas padirbtas. Tada jis liepė berniokui aparti lauką, apsėti kviečiais, kad per tris dienas jie užaugtų, nupiauti juos ir iškulti ir pyragus vestuvėms iškepti.

Ateina vėl ta pati mergaitė, nuramina jį ir viską per tris dienas atlieka. Senis galvoja: "Kas čia darosi?" Liepia berniokui pastatyti svirną iš akmenų — kaip aguonos grūdai didumo. Tada mergai tė sukviečia visas žiurkes ir pastato svirną, paduoda berniokui raktus, kad seniui nuneštų.

— Dabar būsi mano žentas, — sako senis, tik pirma reikės žirgą prajodinėti. Yra trys žirgai. Išsirink vieną ir prajodinėk.

Ateina ta mergaitė ir sako berniokui:

— Dabar tai blogai. Kai nueisi į tvartą, imk tą žirgą, kuris didžiausias. Bet pirma pasidaryk du tvirtus botagus. Kai užsėsi ant žirgo, jis kelsis aukštyn. Badyk jo sprandą su botago kotu.

Berniokas nuėjo, pasiėmė didžiausią žirgą, prikapojo jį botagu, kad tas net nusilpo, nebegali lėkti. Rytojaus dieną senis, kuris buvo pats pasivertęs tuo žirgu, nebepavaldė kaklo, bet vistiek dar sako:

— Žentas mano būsi, bet atspėk, katra duktė tavo panelė. Aš jas paversiu varnomis.

Toji mergaitė jam pasakė, kad pirmą kartą ji atsistos prie krašto ir pakrapš tys snapelį, antrą kartą ji bus vidury ir

pakels sparnelį, o trečią kartą —pakrapštys galvelę.

Varnos skraido, skraido, o senis liepia jam spėti. Kai jis teisingai atspėjo, ne bėra seniui ką daryti.

Jie apsiženijo. Nueina jie į kambarį, o ta jo žmona vis kalba:

— Bus blogai, bėkim.

Ji prispiovė seilių, ir tyliai abu išėjo.

Rytą ateina tarnai jų žadinti:

— Taisykitės, eikit valgyti.

Seilės, paliktos kambaryje, atsakė:

— Keliamės, taisomės.

O per tą laiką jiedu jau toli nubėgo. Ateina tarnai antrą kartą žadinti. Seilės ir vėl jiems atsako. Senis eina pats pažiūrėti. Žiūri, kad jų nebėra, ir išleidžia velnią vytis juos.

Velnias veja, veja. Bernioko žmona išgirsta, kad juos atsiveja, ir sako:

— Aš pavirsiu rugių lauku, o tu vaikščiok, žiūrinėk.

Atlėkė velnias ir klausia jo ar nematė vyro su žmona. Tas pasakė, kad nematė. Velnias grįžęs viską papasakoja seniui, o tas pyksta: "Reikėjo paimt tą, kuris vaikščiojo aplink rugius, o rugiai būtų patys parėję".

Jie bėga toliau. Išgirsta, kad vėl atsiveja. Dabar bernioko žmona pasiverčia bažnyčia, o bernioką paverčia kunigu.

Atlėkė velnias, įpuolė į tą bažnyčią, klausia kunigą ar nematė vyro su žmona. Kunigas atsakė: nieko nežinau.

Grįžta velnias ir viską pasako seniui. Tas dar labiau pyksta: "Kvailas tu: reikėjo kunigą paimt, o bažnyčia būtų pati parėjusi".

Dabar vejasi juodu pats senis. Duktė išgirsta, ir sako berniokui:

— Aš pavirsiu ežeru, o tave paversiu lydeka. Tu išlįsk iš vandens ir supliaušk uodega. Tegul jis tave gaudo.

Senis prieina ežerą ir pradeda gaudyt lydeką. Gaudo, gaudo — niekaip negali pagaut. Nutarė pasiverst jaučiu ir išgerti tą ežerą. Gėrė, gėrė, kol perplyšo.

O jie nuėjo sau į bernioko tėvo namus ir puikiausiai gyvena.

ŽODŽIŲ PAAIŠKINIMAS

gryčiukė, grytelė — mažas namelis
ženias — dukters vyras
svirnas — ūkio pastatas, kuriame sukraunami grūdai.
apsiženijo — apsivedė
lydeka — ilga, plėšri žuvis.

GALVOSŪKIS NR. 9

Skersai: 1. Vakare mes einame —. 3. Jorūnės Girniūtės rašinio pavadinimas. 4. Mano, —, jo. 5. Aukštų kalnų grandinė Europoje. 7. Smagu — (žiūrinėti) paveiksluotas knygas. 10. Š. Amerikoje gyvenantis žvėrelis su pasipūtusia, raina uodega. 11. Medžiagos gabalas, kuriuo bobutės apsisiaučia pečius arba užsideda jį ant galvos. 12. Mes taikėmės prie jų, tegul jie dabar — prie mūsų. 13. Lietuviški eglutės papuošalai. 16. Jei eglutė apvirs, — šie stikliniai burbulai. 17. Toji šventė, kurios vaikai labiausiai laukia. 18. — aš tau sese nesakiau?

Žemyn: 1. Kur mano — (mėlynos spalvos) pieštukas? 2. — rytoj ir galėsiu pas tave ateiti. 3. Žvėrelis, kuris rudenį labai daug dirba, besiruošdamas žiemai. 4. Su— automobiliuką, kurį sugadinai! 5. Daktaras — yra linksmas žvėrelių draugas ir gydytojas. 6. Raguoti, stirnų giminės žvėreliai, kurie traukia Kalėdų Senio rogutes. 8. Didelis lašas ant verkiančio vaiko veidelio. 9. — buvo smagu vasaros stovykloje! 10. Kai eini mokyklon, tu nešiesi ir popierinį — su priešpiečiais. 14. Oi, — buvai dieduk mano? 15. — nežinau kur dingo tavo trintukas.

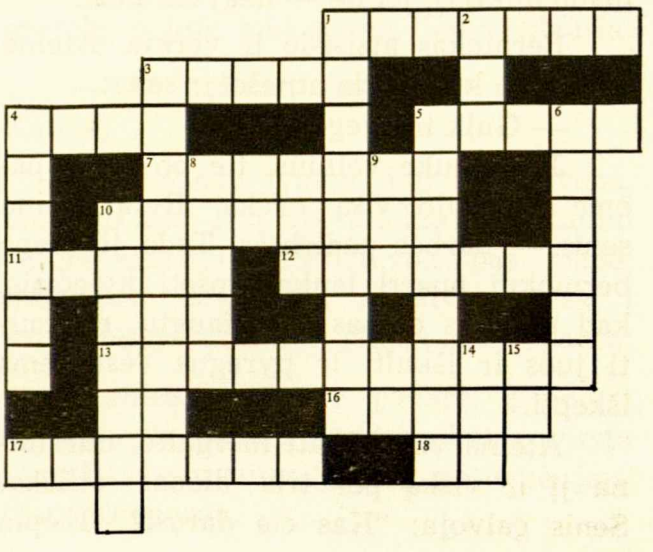

KREIVOS ŠYPSENOS

SENIMAS IR JAUNIMAS

Jaunimas yra veiklus, o senimas — filosofuoti linkęs. Norint tai įrodyti, pakanka žvilgterti atgal į praeitais metais įvykusį Kultūros Kongresą.

Jaunimas, be to, turi būti labai išmintingas, nes jis, kaip ir pelėda, — kuri juk yra mokslo simbolis, — kongreso metu dienomis miegojo, o pasireikšdavo tik vakarais ir naktimis . . .

Prieš pradėdamas šių teiginių tikrumą įrodyti, noriu pastebėti, kad aš, nors tesu tik septyniolikos metų, esu senesnis už daugiau negu pusę Amerikos gyventojų. Šita statistika turėtų apsaugoti mane nuo įtarinėjimų, kad aš čia tik vienos kurios grupės naudai šneku.

Kultūros Kongreso dienotvarkėse (įsidėmėkite, kad tai buvo dienos metu), buvo prirašyta visokių visokiausių paskaitų, simpozijumų, pasikalbėjimų ir t.t. Į tas paskaitas, simpozijumus, pasikalbėjimus ateidavo seniai. Ateidavo jie pasižmonėti ir pamatyti kas ką kur padarys. Tų paskaitų, simpozijumų, pasikalbėjimų temos buvo beveik vis tos pačios: ką reikia su vaikais daryti, kad jie susidomėtų istorija ir papročiais.

Jaunimo organizuotuose subuvimuose kongreso metu nebuvo nei paskaitų, nei temų, nei problemų . . . O judėjimas, tačiau, buvo didesnis negu senių Seniams tereikėjo persikelti tik iš vienos kėdės į kitą, arba daugiausia, iš vieno kambario į kitą; o jaunimas turėjo lakstyti iš vieno baliuko vienuose namuose į kitą baliuką kituose namuose; o gal net ir kitame rajone. Taip pat, vietoj kad, šildžius kėdes kaip seniai, jauniai daužė grindis ir raitė nugarkaulius "tvistą" bešokdami.

Lengva būtų parašyti knygą, jeigu kai medžiagą jai paimtum visas rezoliucijas, visus pasižadėjimus, su kuriais seniai kongrese reiškė savo pasiryžimą kultūrėti. O jaunimas nieko nepasižadėjo, — nebent tik paskiri individai paskiroms individėms paskirus individualius pažadus išsakė . . . Įdomu dabar: kiek laikysis senimas savo pasižadėjimų? . . . Pamatysime. Deja, negalėsime pamatyti, kiek laikysis savo individualiųjų pasižadėjimų jaunimas . . .

Bet jeigu senimas savo nutarimų nevykdytų, ko verti tada jų posėdžiai? Ir ko vertas visas jų kongresas (dienos metu)? Išeitis jiems tada bebūtų tik viena: prisišlieti prie jaunimo ir kartu su juo naktimis veikti. Bent jau tikrai konkretų darbą dirbti galėtų. Ir nuovargis gautųsi nemeluotas, ir, anot poeto Gustaičio, neįprastas ir sunkus lietuviui juokas ar šypsnys pasirodytų.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
(Iš "Sūkurio",
Čikagos moksl. at-kų laikraštėlio)

•

Komunistai su pasitenkinimu praneša savo radijo klausytojams apie "blogą" gyvenimą Amerikoje: "Turime liūdną naujieną iš Amerikos. Ten žmonės valgo labai blogai — pats populiariausias valgis yra karšti šunes (hot dogs), o tai yra daug prasčiau negu arklio mėsa, kurią mes valgome".

---

8 NR. GALVOSŪKIO ATSAKYMAI

Skersai: 5. Sąlanka. 9. Abu. 10. Nu. 11. Rito. 12. Palies. 14. Šeštadieninė. 15. Taisomi. 17. Suk. 18. Už. 19. Kas. 20. Trintukas.

Žemyn: 1. Kelk. 2. Tą. 3. Vadovėlis. 4. Tau. 5. Suradom. 6. Atrenka. 7. Neisim. 8. Pieštė 10 Neštis. 12. Pamok. 13. Liniuotė. 16. Suardė.

MĮSLIŲ ATSAKYMAI

1. Baltos, nes jų daugiau yra. 2. Prieš kirpėją. 3. Vasario mėnesį, nes jis trumpiausias. 4. Kempinė. 5. Tyla. 6. Tavo amžius. 7. Tas, kad dramblys gali turėti blusų, o blusa dramblių — ne. 8. Nes tuo metu nelijo. 9. Vanduo. 10. Savo kairę alkūnę.

ALp(LKA)1786
1968, Nr.9

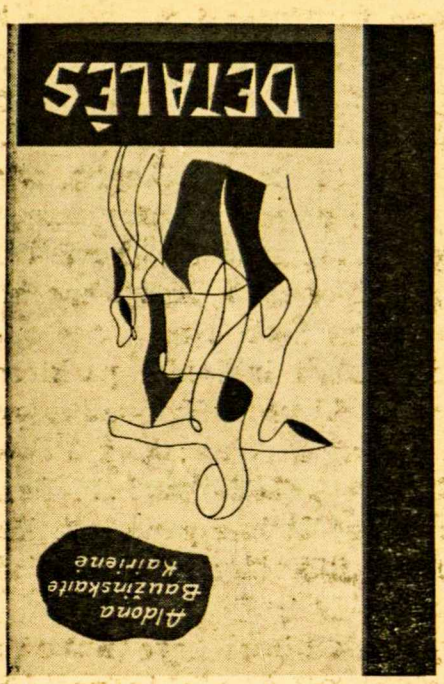

Aldona Baužinskaitė-Kairienė,

talentinga poetė,

daug jos eilių atspausta

Ateityje,

skaitytojams prisistato su pirmuoju

savo eilių rinkiniu

DETALĖS

Kaina $2.00

Kiti Ateities knygų leidyklos leidiniai

ATEITININKŲ VADOVAS, kun. Stasio Ylos, 1960	$4.00
IDEALAS IR LAIKAS, dr. Juozo Girniaus, 1967	4.00
NIEKŠYBĖS PASLAPTIS, prof. Antano Maceinos, 1964	4.00
GRUODAS, Antano Jasmanto eilėraščiai	3.00
ALKANA ŽEMĖ, Stasės Šakytės eilėraščiai, 1967	2.00
ŠVENTASIS AUGUSTINAS, Giovani Papini, 1966	3.00
LIETUVA, vaizdų albumas. Vytauto Augustino, 1955	5.00
STASYS ŠALKAUSKIS, prof. Juozo Ereto, 1960	4.00
ŠVENTASIS PIJUS X, redaguota kun. J. Petrėno, 1958	2.00
MARIJA, GELBĖKI MUS, Sibiro lietuvaičių maldos, 1959	1.00
VEIDRODIS JŪROS DUGNE, Vitalijos Bogutaitės eilėraščiai, 1960	2.00
ŠVIESOS MERGAITĖ, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 1959	2.00
AKMENS ŠIRDIS, Prano Naujokaičio eilėraščiai, 1960	2.00
SACRA VIA, Alfonso Tyruolio eilėraščiai, 1961	1.50
VASAROS MEDŽIUOSE, Danguolės Sadūnaitės-Sealey eil., 1961	1.50
ELEMENTORIUS Ė, Igno Malėno, 1961	2.00

Knygos gaunamos pas platintojus ir leidykloje adresu:

ATEITIS K. L. % Rev. V. Dabušis, 147 Montgomery Pl., Paterson, N. J.

90.725.16